

Anul XCVII
(97)
SERIE NOUĂ

BISERICA ȘI ȘCOALA

PUBLICAȚIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ARADULUI

Fondat 1877
Nr. 3
Martie 2016

Contribuția Bisericii și a Școlii în educarea religioasă a tinerilor creștin ortodocși

În contextul Anului omagial 2016, dedicat educației religioase a tineretului creștin ortodox, suntem îndemnați la intensificarea dialogului, a colaborării și cooperării dintre Biserică și celelalte instituții ale societății civile, în planul asistenței sociale, a filantropiei, precum și în domeniul activităților sociale, culturale și educative.

Din punct de vedere al integrării, școala poate fi considerată spațiul unde are loc un schimb intercultural al valorilor, fapt pentru care trebuie să pună accentul în mod deosebit pe interrelația continuă între toți factorii implicați în educația copilului, să-și focalizeze atenția asupra nevoilor reale ale tinerilor. Astfel, între Biserică și Școală, este nevoie de o strânsă conlucrare sau un adevărat parteneriat, pentru ca toți copiii să fie creștini în spiritul iubirii, respectului și toleranței față de cei din jur. Numai atunci când există un adevărat parteneriat între Biserică și Școală, profesorii de religie împreună cu slujitorii bisericii reușesc să îndrepte pașii elevilor către adevăratele valori creștine. În acest sens, se cuvine să amintesc aici strânsa colaborare care există

între Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Aradului, prin grija neobosită a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop dr. Timotei Sevcicu și profesorii de religie din cadrul eparhiei. Această colaborare a dus și la organizarea de către anumiți dascăli de religie ai școlilor arădene la organizarea anumitor simpozioane, conferințe, cursuri educative, manifestări cultu-

rale, atât la nivelul școlilor cât și la nivel internațional. Acestea au un impact deosebit asupra elevilor, promovând respectul pentru valorile fundamentale religioase-morale, educaționale, culturale, estetice, artistice, sociale și de relaționare competițională prin instituirea unei legături mai strânse între Biserică și Școală ca mediu instituțional educa-

tiv, stimularea creativității, dobândirea unor competențe de dezvoltare personală etc.

Putem spune că trăirea religioasă poate fi învățată numai prin crearea unor situații concrete de viață, iar acest lucru se poate face prin cuvânt și faptă. Suflul copilului este plin de însușiri frumoase, de aceea Mântuitorul condiționează fericirea oame-

nilor de asemănarea suflului lor cu al copiilor, lucru care ne arată răspunderea mare ce apasă pe umerii celor care trebuie să se ocupe de educația lor, în primul rând părinții, iar după aceea profesorii de religie, sprijiniți de preoți care, prin puterea Duhului Sfânt, aduc rugăciuni de binecuvântare și luminare a minții elevilor, care au datoria de a forma deprinderi și atitudini morale în rândul tinerilor. Atât preotul cât și profesorul de religie au menirea de a sădi în sufletele elevilor cuvântul lui Dumnezeu, dragostea de Dumnezeu și de semenii și păzirea poruncilor Lui. Astfel, atât Biserica cât și Școala rămân cele două instituții de bază ale societății, în Școală tinerii având posibilitatea să dobândească noi cunoștințe necesare dezvoltării personalității lor, iar în Biserică putând să-și găsească calea spre mântuire. Așadar, această colaborare fructuoasă dintre Biserică și Școală are un rol important în educația religioasă-morală a elevilor, iar activitățile organizate nu ar putea fi posibile fără deschidere din partea Școlii și fără susținere din partea Bisericii.

Protos. Dr. Iustin Popovici

Sfântul Ierarh Antim Ivireanul și folosul, participarea sau impactul creștinilor ortodocși români în Uniunea Europeană

Cu ajutorul lui Dumnezeu ne bucurăm, în aceste vremuri, sufletele de pace care izvorăște din smerita slujire și pomenire a Sfântului Antim Ivireanul – Ierarhul ctitor de cultură, spiritualitate și viață duhovnicească în aceste locuri binecuvântate de Dumnezeu și de mulți Sfinți Români printre care, la loc de frunte se numără ierarhul georgian și un alt mare ierarh al Bisericii Ortodoxe Române – Sfântul Calinic de la Cernica. Și în aceste momente constatăm faptul că există o contribuție permanentă a vieții monahale la bunăstarea morală și duhovnicească a societății românești de la începutul sec. XXI, iar această lucrare ar fi fost cu siguranță incompletă dacă Dumnezeu nu ar fi binecuvântat pământul românesc (și) cu foloasele trudei și jertfei de sine pe care Sfântul Antim le-a dăruit românilor.

Despre Sfântul Antim se poate discuta din multe perspective: teologice, culturale, duhovnicești și lista poate continua. Credem că Sfântul Ierarh Antim Ivireanul este unul din simbolurile renașterii vieții monahale, culturale și spirituale dar și a credinței pe pământurile Munteniei și Olteniei, exemplu de demn urmat pentru noi în așezarea corectă și autentică a Bisericii în relația cu societatea actuală atât de supusă presiunilor secularizării și relativizării oricăror valori morale. Mănăstirea ctitorită de Sfântul Antim cu Hramul „Tuturor Sfinților” din București este nu numai spațiu fizic, concret a slujirii lui Dumnezeu în post, rugăciune, smerenie și ascultare, ci și izvor de viață creștină, loc de pelerinaj pentru oamenii care trăiesc în tumultul cotidian, prilej de împăcare cu Dumnezeu, cu sine și cu aproapele. Cunoașterea vie-

ții, a faptelor și ctitoriilor cărturărești ale Sfântului Antim înseamnă pentru credincios lucrarea la care este chemat fiecare dintre noi în vremurile de acum.

România s-a avântat pe drumul integrării europene. Aderarea României la Uniunea Europeană a reprezentat și reprezintă în continuare, o mare oportunitate pentru români și pentru Biserica neamului nostru de a mărturisii Europei despre valorile inestimabile pe care Ortodoxia le

poartă de milenii, Sfântul Antim și moștenirea pe care ne-a lăsat-o, ocupând un loc de seamă în acest demers. Mărturisirea începe de aici, din țară, prin împreună-lucrarea, colaborarea și sinergia la care sunt rânduite Biserica și Statul, două entități care departe de a se exclude reciproc, sunt chemate să slujească poporul român prin respectul și susținerea reciprocă în elaborarea răspunsurilor cerute de exigențele etapei istorice prin care trece țara noastră, în momentul de față. Fără pretenția de a răspunde acestei probleme în întregime sau de a reuși să epuizez abordarea acestei teme referitoare la Uniunea Europeană și poziția noastră față de ea, ca și creștinii ortodocși ce ne străduim să trăim și să împlinim învățătura Bisericii, trebuie, totuși, să-mi accentuez convingerea că acest subiect presupune mult realism, clarviziune și suficient discernământ. Acest realism ne cheamă pe noi la evidențierea a două principii esențiale referitoare la relația noastră cu Uniunea Europeană, primul fiind acela că nu Uniunea Europeană reprezintă o problemă ci propria noastră prezență în cadrul ei, iar al doilea se cuprinde în faptul că problema noii compoziții și sinteze nu este de sorginte politică sau economică ci de natură culturală și spirituală. Dincolo de influențele permanente ale Occidentului în țările răsăritene, deosebirea de cultură dintre Europa apuseană și popoarele ortodoxe rămâne, în multe locuri de nedepășit.

Prin urmare, creștinul ortodox trebuie să intre într-un mod cât mai conștient în Uniunea Europeană, însoțit fiind de anumite certitudini și atitudini, care îi vor delimita în continuare prezența și statutul său în ea și, în general, în

noua realitate și mentalitate europeană. De la el se cere să aibă o conștiință clară a diferențelor foarte pronunțate dintre civilizația răsăriteană, ortodoxă și cea occidental-apuseană. *Civilizația care s-a format prin simbioza dintre spiritalul romanic, elenist (grecesc) și ortodoxia creștină, adică civilizația vechii Uniuni Europene, comună atât Apusului cât și Răsăritului din primul mileniu, este o civilizație theonomă și theocentrică.* Toate manifestările creștinului ortodox poartă amprenta luptei omului spre desăvârșirea existenței lui prin dumnezeiescul Har necreat, și lucrător de îndumnezeire. Scopul civilizației creștin-ortodoxe nu este doar civilizarea ori îmbunătățirea etică a omului, ci depășirea faptului de a fi o creatură zidită, prin schimbarea omului în dumnezeu – om, după Har. *De aceea, modelul antropologic al Ortodoxiei nu este omul bun și virtuos, dintr-o perspectivă umanistă și umanizantă, ci Dumnezeu – Omul Iisus Hristos.*

Așadar, Uniunea Europeană se prezintă pentru Ortodoxie ca un teren ce trebuie cercetat cu dorința de realizare a misiunii sfinte, ca fiind un spațiu de mărturie și de mărturisire a cuvântului și a modului ori a atitudinii de viață care reprezintă esența și fundamentul Tradiției Ortodoxe. Bineînțeles, misiunea sfântă, se referă în fond, nu la variata conducere a spațiului european, ci la popoarele ei, ceea ce chiar s-a petrecut în primele secole ale Creștinătății, între granițele Imperiului Roman de atunci.

Dr. Stelian Gombos
Continuare în pagina 4

Educația copiilor în opera Sfântului Ioan Gură de Aur

Între cei mai mari pedagogi ai tuturor veacurilor se află Sf. Ioan Gură de Aur. Acest lucru este adevărat nu doar de recunoașterea sa ca pedagog de către cercetătorii specialiști în viața și opera lui, ci și de faptul că, în spațiul Ortodoxiei, numele lui este legat de cel al educației[1]. El este unul dintre cei Trei Mari Dascăli și Ierarhi, pe care la 30 ianuarie îi sărbătorim ca modele de pedagogi și de învățători, ca purtători și exponenți ai așa-numitului ideal creștin de educație.

Sf. Ioan Gură de Aur este cel mai prolific dintre Părinții și scriitorii bisericești. Temele psiho-pedagogice sau „filosofice”, cum îi plăcea să le numească abundă în întreaga sa operă, ca elemente ale parenezelor incluse în orice text exegetic.

Însă, prin darul lui Dumnezeu, s-a păstrat și o lucrare specific pedagogică, în care autorul expune întreaga sa viziune asupra subiectului educației copiilor[2]. Deși are titlu dublu, ea este o singură operă și urmărește, de la început până la sfârșit, să ofere principiile pentru o creștere corectă a tinerilor. În tradiția manuscrisă titlul ei este „Despre slava deșartă și despre cum trebuie părinții să-și crească copiii”. În general, titlul este cunoscut sub forma prescurtată: „Despre slava deșartă și creșterea copiilor”[3]. Cercetătorii au spus despre ea că reprezintă „cea mai veche, completă și desăvârșită învățătură creștină despre educație”[4]; una dintre cele mai strălucite roade duhovnicești ale sufletului creștin; o expunere completă și sistematică despre educația creștină a copiilor, întemeiată nu doar pe Sfânta Scriptură, ci și pe învățăturile psihologice și pedagogice ale grecilor antici și pe experiența omenescă în general[5]. Potrivit Sfântului Ioan Gură de Aur, părinte nu este cel care a adus copii pe lume, ci acela care s-a ostenit să îi crească. Nu „nașterea de copii”, ci „creșterea lor” îl face pe părinte, PĂRINTE. „Pentru că nu-l face pe un om părinte simplul fapt că a contribuit la nașterea copilului, ci educarea corectă a acestuia”[6]. În virtutea acestei concepții, Sfântul Ioan identifică trei curenți majore ale educației lumesti, propunând „evanghelizarea” conceptului de educație, iar în completare dând sfaturi pertinente pentru modul practic în care diverse aspecte ale demersului educațional pot fi aplicate în mod personalizat.

„Erorile pedagogiei lumesti”

Societatea de atunci (și nu numai), lumea și familia propuneau copilului, în mod deschis sau mai tainic, trei căi de emancipare socială, determinată în esență de iubirea banilor, a slavei și a trupului[7]. Aceste direcții determinau și principiile după care se orienta educarea tinerilor.

1) Nepăsarea față de formarea duhovnicească a tinerilor, față de desăvârșirea lor morală, era cea dintâi caracteristică a atitudinii părinților. „Planurile lor pentru viitorul copiilor se mărgineau doar la a reuși în viață din punct de vedere profesional, la a trăi în bunăstare. Tezurile lor erau practice, materialiste și individualiste. Pentru a le atinge, părinții se îngrijeau să asigure copiilor toate înlesnirile materiale; nu preocupau nici o cheltuială, nici un efort sau jertfă pentru a găsi școlile potrivite și cei mai buni profesori, astfel încât copiii

să dobândească toate mijloacele care să-i ajute în viața lumească și în cariera lor. Obsesia dobândirii bunurilor materiale era cel mai puternic stimul în îngrijirea copiilor. Tinerii erau tratați în mod unilateral, de parcă ar fost doar niște ființe truște, de parcă nu ar fi avut un suflet care să aibă și el nevoie de îngrijire. În această atmosferă, așadar, de goană pentru bogăție și pentru slava lumească, creștenu și se dezvoltă copiii”[8].

„Când auzi pe părinți că-și sfătuiesc copiii să învețe carte, spune Sf. Ioan Gură de Aur, argumentația lor este următoarea: Cutare, deși se trăgea dintr-o familie săracă și neînsemnată, cu școala pe care a făcut-o a reușit să ajungă mare și faimos, să ocupe funcții importante, să devină bogat, să se însoare cu o femeie bogată, să zidească o casă frumoasă. Altul, iarăși, cu limbile pe care le-a învățat, a ocupat o funcție înaltă la palat și el e cel care rănduiește toate treburile. Cei mai mulți îi dau ca pildă pe oamenii realiizați în viață, „pe cei străluciți și renumiți pe pământ”[9]. Astfel, părinții înșiși introduceau în sufletele ușor modelabile și receptive ale tinerilor două mari rele, două iubiri tiranice: iubirea banilor, a bogăției, și iubirea slavei lumesti, a ascendenței sociale, cum am numi-o astăzi, sau cum zice Sf. Ioan: „De nicidecum altundeva nu vine stricarea copiilor, decât de la goana pentru cele pământești”[10].

2) Toți părinții se îngrijeau, cum spune Sfântul Ioan, să asigure copiilor bogăție, îmbrăcăminte, slujitorii, pământuri. Singurul lucru pentru care nu se îngrijeau era cultivarea lor sufletească, anume ca tinerii să devină virtuși și evlavioși. În lipsa virtuții și evlaviei, decăderea morală și tulburările sociale sunt inerente: „De aici vine dărâmarea întregii lumi, de la faptul că nu ne îngrijim de copiii noștri: de averile lor ne îngrijim, dar sufletul lor îl trecem cu vederea.”[11].

Societatea nu suferă din lipsă de afaceriști abili, nu suferă din lipsă de oameni învățați sau cultivați, ci suferă din lipsă de oameni virtuși. Suferă pentru că a fost năpădită de oameni necinstiți, care pentru a-și înmulți bogățiile și pentru a-și asigura bunul trai nu se dau înapoi de la nimic. Suferă pentru că cei înșetați de putere, în încercarea lor de a urca pe scara socială, răvășesc totul în cale. Suferă pentru că dobândirea de case luxoase și de confort a devenit unicul țel în viață. De aici vine nenorocirea societății, aceștia sunt cei ce distrug conștiința pașnică în societate, iar nu cei ce trăiesc în virtute și sfințenie.

„Aceasta e ceea ce strică totul, anume că lucrul cel cu adevărat de trebuință, cel care menține viața noastră, este scotit de prisos și secundar”[12].

Iar lucrul de care societatea are cu adevărat trebuință și care o menține în armonie este tocmai virtutea, cultivarea sufletească[13].

În legătură cu aceste două patimi, o alta – tot la fel de chinătoare și primejdioasă, sau poate chiar mai primejdioasă pentru înflăcărata tinerete – domina atmosfera în care creștea tinerii. Libertinajul sexual, cum am spus astăzi, adică stărnirea și satisfacerea poftelor truște, iubirea trupului. Sfântul Părinte șovăie să vorbească despre această temă, își depășește însă șovăielile și rușinea, pentru a mostra și a înfiera nepăsarea tuturor celor răspunzători cu educația față de această răsturnare nu numai a legilor morale, ci și a celor firești. Și este uimit el însuși – exprimând de asemenea uimirea multora – cum de răbdă Dumnezeu atât de mult și îngăduie această îndobitocire a omului, cum de nu trimite foc ca să ardă cetatea Antiohiei, după cum făcuse altădată cu Sodoma și Gomora.

O mare răspundere pentru destrăbălarea morală sfântului o atribuie teatrului, (lunii spectacolului), ale cărui piese aveau mai ales subiecte obscene, curvii și adultere: „Acolo iau naștere adulterele, acolo se pune la cale stricarea căsnicilor, acolo sunt femei ce-și vând trupul, bărbați care se prostituază, tineri destrăbălându-se; toate sunt pline de fărâdele, toate pline de măscări, toate pline de rușine”[14], remarcă el, cuvânt cu cuvânt.

Sfaturi punctuale ale Sf. Ioan Gură de Aur asupra diverselor aspecte ale educației copiilor

„Sufletele copiilor, spune Sfântul Ioan, sunt moi și fragede; dacă învățăturile bune sunt întipărite asupra lor încă de la început, nimeni nu o să le mai poată șterge, deoarece cu timpul ele se întăresc ca o pecete, așa cum se întâmplă cu ceara. Un lucru moale ia orice contur, deoarece încă nu a căpătat o formă a sa statică. Sufletele copiilor mai seamănă și cu niște planșe de pictură sau cu un material pentru sculptat. Este nevoie de multă atenție și sârguință din partea pictorilor pentru a realiza un tablou frumos. Sculptorii, de asemenea, îndepărtează cu multă răbdare ceea ce prisosește și adaugă ceea ce este necesar, pentru a obține opera pe care o doresc. Nu există un material mai minunat pentru a crea o operă

de artă decât sufletele copiilor; tot ce trebuie e ca aceasta să se facă la timp. Astfel, părinții fauresc niște icone insuflete ale lui Dumnezeu, niște statui vii.”[15]

Formarea caracterului copilului stă în mâinile părinților. Este nevoie și de muștrări, dar cu discernământ. Doar astfel poate copilul să-și însușească muștrările și să dobândească structura lăuntrică necesară care va permite dezvoltarea și întregirea personalității sale[16]. Spune Sfântul Ioan: „Părintele unui copil foarte răsfățat care, dacă îi este bolnav copilul, îi dă dulciuri și răcoritoare și doar ce-l mulțumește pe copil, nimic însă din cele necesare bolii lui și când apoi doctorul îl muștră, se apără spunând: „Ce pot să fac, nu-l pot vedea pe copilul meu plângând!” [și merită soarta]”. „Sărmane, și nenorocite, și trădătorule! Pentru că numai tată nu pot să îl numesc pe unul ca acesta; cu cât mai bine ar fi fost pentru tine, mânduindu-l pe copil pentru puțin timp să-l faci sănătos pentru totdeauna, decât să faci din această scurtă mulțumire pricina unei tristeți permanente”[17].

Satisfăcând copilului orice dorință facem din el un om egoist; și cu un asemenea caracter va fi nefericit în lume. Întărește Sfântul: „Ca niște sculptori să depuneți toată strădania, așa încât să faceți din copiii voștri minunate statui care să se asemene lui Dumnezeu. Vor deveni astfel, dacă scoateți din ele orice lucru de prisos, dacă adăugați ceea ce trebuie, și în fiecare zi le inspecțiați, ca să vedeți ce defect firesc au, ca să îl ștergeți”[18]. Bunii pedagogi lucrează precum „agricultorii care taie unele ramuri ale plantelor, iar pe altele le lasă să crească. Uneori pedepsesc răutatea, încurajând și promovând binele”[19]. Primind observația și dojana, copilul trebuie să înțeleagă că acela care-l dojenește o face cu dragoste, iar nu ca să-i provoace suferință. Atunci primește cuvintele, nu ca venind din furie, ci din grija unui părinte care se neliniștește pentru copilul lui.[20]Iată cum îi sfătuiește Sfântul pe părinți: „Să îl îndrepti (pe copil): uneori privindu-l cu o privire severă, alteori spunându-i cuvinte amare și muștrătoare și alteori prin cuvinte bune și promisiuni... Să fie și amenințări, dar să nu le aplici. Copilul să nu înțeleagă că sunt simple amenințări. Amenințarea are efect doar atunci când copilul crede că se va și aplica. Căci, dacă tânărul care a făcut o greșală înțelege că îl ameninți fără să îl și pedepsești, va rămâne indiferent. Să aștepte să fie pedepsit, fără însă a fi pedepsit, ca să nu piardă frica pedepsei”[21].

„Tocmai aceasta este însușirea pedagogului: să nu se grăbească să pedepsească, ci să aspire la îndreptare și să fie prudent în a aplica pedeapsa”[22]. Sfântul Ioan Gură de Aur socotește că e nepedagogic să îl educăm pe copil, așa încât să-și omoare și să-și refuze furia. Trebuie să îl învățăm modurile prin care poate să-și canalizeze în chip creator furia. Spune părinților: „Să mergem la lucrarea sufletească cea mai dominantă, mânia. Mânia nici nu trebuie dezrădăcinată cu totul din copil, nici să îi permitem să o folosească fără discernământ. Trebuie să îi educăm pe tineri de la vârsta fragedă, așa încât atunci când ei înșiși sunt nedreptățiți, să rabde și să nu se mănîe, când însă văd că altul este nedreptățit să intervină curajos și să îl aperse prin mijloacele potrivite”[23]. Trebuie să se exerseze copilul în a-și stăpâni iritabilitatea, astfel încât să poată primi o anume dezamăgire sau zădărniciere a vreunei dorințe a lui fără să se mănîe. Când copilul învață să rabde micile pagube și dezamăgiri, va putea mai târziu să rabde și pe cele mai mari pe care le va îngădui Dumnezeu[24].

Este necesar ca oferim copilului distracții inofensive și amuzament, să îl conducem la oameni virtuși, să îi arătăm frumusețile naturii și ale artei și să îi dăm o anumită libertate de mișcare, după ce i-am spus că privilegiile necuvinișoare și obscene nu au nici o valoare[25]. „Când îi spunem toate acestea”, spune Sfântul nostru Părinte, „trebuie să îi dăm multul sărutări și să îl strângem la piept, ca să îi arătăm marea noastră dragoste”[26].

Creșterea duhovnicească a copilului trebuie să fie grija principală a părinților. Nu trebuie să învețe carte și meșteșuguri doar pentru a câștiga bani, ci și ca să crească „în învățatura și certarea Domnului”[27]. Sfântul Ioan Gură de Aur întărește: „Nu îți spun să îți copilul necășător și să îl trimiți în pustie sau să îl obligi să devină călugăr. Nu, nu îți spun asta. Desigur, aș dori o și mă voi ruga ca toți să primească a se face monahi. Dar pentru că pare greu, nu insist. Crește, deci, un creștin și învață-l să fie de mic evlavios și cu om în lume”[28].

Despre valoarea exemplului personal al celor mari scrie multe pagini Sfântul Ioan Gură de Aur. „După cum e pământul în care va fi sădită planta, asemenea va fi și fructul ei”[29]. „Cum să îl poți îndrepta pe fiul tău, să îi dai sfaturile trebuincioase altuia care este neglijent, de vreme ce tu însuși, care te afli la o bătrânețe înaintată, faci asemenea fapte rele? Astea le spun și îi dojenesc pe vârstnici, nu pentru a disculpa de orice acuză și vină pe tineri, dar prin cei dintâi să îi păzesc pe cei de-al doilea” [30]. „Cum poate, deci, tatăl să îi învețe pe alții să-și înfrâneze patima, obrăznicia și mânia, când el însuși nu a învățat să se înfrâneze”[31]. „Mai degrabă noi avem nevoie de pedagog, nu aceia, adică copiii, de vreme ce greșilele lor nu pot fi mari, câtă vreme ale noastre sunt foarte mari”[32].

Concluzie

Ideile Sfântului Ioan sunt extrem de actuale și dacă ne gândim la educație. La fel ca în vremea sa, și astăzi sistemul educațional pierde uneori din vedere cea mai importantă sursă a educației și anume cuvântul lui Dumnezeu.

Continuare în pagina 3

Cum trebuie să ne pregătim pentru primirea Sfintei Împărtășanii?

Pentru orice credincios, împărtășirea cu Sfântul trup și Sânge al Mântuitorului Hristos, reprezintă un moment foarte important în cadrul vieții duhovnicești. Momentul împărtășirii cu trupul lui Hristos cel răstignit și înviat presupune o mare responsabilitate din partea noastră, deoarece îl primim în ființa noastră pe Hristos.

Credincioșii nu se împărtășesc astfel cu o simplă pâine și cu un vin obișnuit, ci cu Trupul pnevmatizat al lui Hristos de după Înviere. În acest sens Părintele Dumitru Stăniloae afirmă că „Duhul preface jertfa de pâine și de vin a comunității, a vieții ei, în jertfa lui Hristos, în trupul Lui jertfit, pe care Hristos îl aduce Tatălui, dar apoi îl dă spre mâncare și băutură comunității, pentru ca ea să se umple și mai mult de trupul Lui jertfit. În scopul acesta, a prefăcut pâinea și vinul în trupul și sângele Său, aducându-Se Tatălui și împărtășindu-se credincioșilor sub chipul acestora”.¹ Datoria credincioșilor de a se împărtăși cu Sfintele Taine este menționată în cadrul celei de-a patra porunci bisericesti: „Biserica, la rândul ei, cere creștinului, prin această poruncă, să se mărturisească în fiecare dintre cele patru posturi de peste an. Dacă totuși nu i-ar fi cu puțință, atunci măcar o dată pe an, și anume în Postul Sfinților Paști, creștinul trebuie neapărat să se mărturisească și să se împărtășească”.²

Totodată, în Liturghier cu privire la acest lucru se menționează: „Preoții de enorie să învețe pe enoriașii lor ca, într-un cuget carit, atât parte bărbătească, cât și parte femeiască, dacă va fi cu puțință la praznice, iar dacă nu, negreșit în cele patru posturi de peste an, să se pregătească pentru Sfânta Împărtășire. Deci, datori sunt să se apropie către Dumnezeu și Taine cu smerenie și curăție gândindu-și mai dinainte trupurile și sufletele lor”.³ Desigur, credinciosii se poate împărtăși și în afara celor patru posturi, fiind indicată o împărtășire cât mai deasă. Împărtășirea cu Hristos în chip euharistic necesită o pregătire anterioară, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Să se cerceteze omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar; căci cel ce mănân-

că și bea cu nevednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului” (I Corinteni 11, 28-29).

Cuminecarea presupune o serie de condiții de natură sufletească și trupească care se cer a fi împlinite. Privind pregătirea sufletească, prima condiție o constituie mărturisirea păcatelor în cadrul Tainei Spovedaniei. Nu se poate primi Euharistia fără mărturisirea păcatelor săvârșite de la ultima spovedanie și împărtășire. Taina Mărturisirii are rolul de a curăți camera sufletului nostru întinat de păcate, pentru a-L putea primi pe Hristos într-însa. Mărturisirea păcatelor drept condiție a primirii Euharistiei este necesară și obligatorie începând cu vârsta de șapte ani. Chiar dacă acei copii care au mai mult de șapte ani pot fi socotiți în continuare nevinovați, cum de altfel și sunt, spovedirea acestora are pe de o parte și rolul de a-i obișnui încă de la o vârstă fragedă cu Taina Mărturisirii și de a le sădi în suflete responsabilitatea față de aceasta. Concepția greșită că păcatele pe care le au copiii sunt în fond unele mici nu trebuie cultivată, deoarece oricât de mic ar fi păcatul, tot păcat este, iar dacă se adună păcatele mici, acestea pot cântări tot atât de greu ca și cele mari. De asemenea, nu trebuie încurajată nici concepția unor credincioși maturi care susțin faptul că nu au păcate, sau că păcatele lor nu sunt mari, fiindcă „dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este într-un noi. Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept ca să ne

tă măsură de a nu se cumineca, socotindu-se nevednicie, fără să mai aștepte verdictul preotului. Totuși, cel care trebuie să decidă este duhovnicul, iar nu penitentul. Tot de pregătirea sufletească ține și împăcarea cu toată lumea. Pentru a se putea împărtăși, credinciosul trebuie să aibă acea pace sufletească ce vine din conștiința că este împăcat cu toți și că nu poartă supărare nimănui. În acest sens stihurile dinaintea celor douăsprezece rugăciuni ale Canonului Împărtășirii îndeamnă: „Trupul Stăpânului vrând să-L primești spre hrană, fii cu frică să nu te arzi, că foc este; Sângele Lui vrând să-L bei spre Împărtășire, mergi și cu cei ce te-au mahnit te împacă, și așa îndrăznește de ia hrana sfântă”.⁴ Tot în această privință Măntuitorul îndeamnă: „Dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul acolo, înaintea altarului, și mergi întâi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău” (Matei 5, 23-24). Pornind de la aceste dumnezeiești cuvinte cei care doresc să se împărtășească trebuie să fie împăcați cu toată lumea, iar de nu vor putea înfăptui acest lucru, mai de folos le-ar fi să nu se împărtășească decât să primească cu nevednicie Trupul Domnului. Înșuși faptul că nu putem ierta pe cineva care ne-a greșit denotă o lipsă de pocăință din partea noastră. De aceea, persoanele care manifestă ură, mânie și dorință de răzbunare față de aproapele nu trebuie să primească Euharistia.

O altă condiție esențială pentru primirea lui Hristos în chip euharistic o constituie citirea pravilei sau a canonului pentru primirea Împărtășaniei. Pe lângă acesta, cei doritori mai pot citi și alte slujbe de pietate personală, ca de exemplu: Paraclisul sau Acatistul Născătoarei de Dumnezeu, Canonul îngerului păzitor, Acatistul Mântuitorului ș.a. Toate acestea dar mai ales rânduiala Împărtășirii se cuvine a fi citite cu adâncă smerenie, iar nu formal. Ele au menirea de a sensibiliza inima în adâncul ei, dar și de a ne cunoaște păcatele întipărite în adâncul sufletului nostru. În acest sens este sugestivă rugăciunea a patra a Sfântului Simeon

Metafrastul în care sunt menționate și câteva dintre păcatele de moarte.⁶

Aplecându-ne asupra condițiilor de natură trupească care se cer a fi împlinite înainte de împărtășire amintim următoarele:

În primul rând, credincioșii trebuie să aibă grijă la ceea ce mănâncă. Este recomandat ca încă din ziua precedentă împărtășirii să se consume hrană ușoară și în cantități mici, pentru a nu tulbura somnul cu vise nedorite. O altă condiție o reprezintă renunțarea la fumat cu cel puțin o zi înainte și în ziua împărtășirii. De asemenea, abținerea de la împreunarea trupească este o altă cerință în vederea împărtășirii. Sfinții Părinți au stabilit prin canoane timpul pentru abținerea pe baza principiului paulin, pentru ca soții să se indelețească cu postul și rugăciunea, prin bună înțelegere (I Corinteni 7,5). Tuzor acestora li se adaugă și curăția corporală, „o ținută vestimentară adecvată, precum și o înfățișare exterioară cât mai decentă”.⁷

În concluzie, prin pregătirea de natură sufletească și trupească pe care o realizăm în vederea primirii Sfintei Împărtășanii arătăm cinstea și importanța pe care o acordăm acestei Sfinte Taine, conștienți de faptul că ea reprezintă centrul sau punctul de plecare în viața duhovnicească. Tocmai de aceea respectarea acestor cerințe este necesară.

Ionuț-Ovidiu Milcomete
Student teolog

¹Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. III, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 114

²*Învățătură de credință creștină ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2008, p.336

³*Liturghier*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2012, p. 518

⁴*Ibidem*, p. 366

⁵*Ibidem*, p. 348

⁶*Ibidem*, p. 354

⁷Pr. Prof. Dr. Nicolae Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. II, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2001, p. 266

Educația copiilor în opera Sfântului Ioan Gură de Aur

Urmare din pagina 2

Orice carte sau manual care urmărește într-un fel sau altul educarea copiilor sau a tinerilor se fundamentează pe o viziune pur omenească și de aceea utilitatea sa se oprește într-un anumit punct, iar conținutul este supus mereu schimbărilor.

Acest neajuns poate fi împlinit dacă înțelegem educația așa cum a privit-o Sfântul Ioan Gură de Aur ca o acțiune firească, derivată din responsabilitatea părintelui sau a educatorului, care nu exclude conținutul educației profane, dar care este fundamentată pe lucrarea cuvântului lui Dumnezeu, singura sursă care poate oferi o călăuzire adecvată atât pentru viața aceasta, cât și pentru cea viitoare, în Împărăția lui Dumnezeu.^[33] Altfel, în absența formării morale a sufletului, omul deviază, așa cum oricine limpede poate vedea în spațiul public, și clachează existențial, de cele mai multe ori în chip definitiv, sfârșind fie

în delinvență, fie în plăceri grosiere, stricătoare de trup și suflet.^[34]

[1] I.G. Coman, Personalitatea Sfântului Ioan Gură de Aur, în ST, an. IX, 1957, nr. 9 - 10, p. 599

[2] Pr Theodor Zisis, Cum ucidem sufletele copiilor noștri chiar noi, „credincioșii”, www.cuvantul-ortodox.ro, consultat la 24.03.2015

[3] Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre slava deșartă și despre creșterea copiilor, E.I.B.M.B.O.R., București, 2001

[4] I.G. Coman, Viața Sfântului Ioan Gură de Aur, în GB, an. XVIII, 1 1959 nr. 1-2, p. 31

[5] I.G. Coman, Spirit umanist și elemente de antropologie în gândirea patristică, în ST, an. XXII, 1970, nr. 5-6, p. 360

[6] Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, Sfântul Ioan Hrisostom și viața de familie, www.pemptousia.ro, consultat la 24.03.2015

[7] Pr Theodor Zisis, art cit

[8] Ibidem

[9] Sf. Ioan Gură de Aur, Despre feciorie. Apologia vieții monahale. Despre creșterea copiilor, Ed. IBM-BOR, București, 2001, p. 258

[10] Ibidem, p. 255

[11] Sf Ioan Gură de Aur, Omilia 19 la I Tim 5, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[12] Sf. Ioan Gură de Aur, Despre feciorie..., p. 271

[13] Pr Theodor Zisis, art cit

[14] Sf. Ioan Gură de Aur, Scrieri. Partea III. Omilii la Matei, Omilia 37, 6, Ed. IBM-BOR, PSB, București, 1994, p. 462

[15] Pr Theodor Zisis, art cit

[16] Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[17] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Faptele Apostolilor, Omilia 30, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, www.crestinortodox.ro

[18] Sf. Ioan Gură de Aur, Despre feciorie..., p. 271

[19] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Epistola II către Corinteni, Omilia 15, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[20] Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[21] Sf. Ioan Gură de Aur, Despre feciorie..., p. 272

[22] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Epistola II către Corinteni, Omilia 21, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[23] Sf. Ioan Gură de Aur, Despre feciorie..., p. 273

[24] Ibidem

[25] Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[26] Ibidem

[27] Ibidem

[28] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Evanghelia după Ioan, Omilia 30, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[29] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Epistola către

Coloseni, Omilia 9, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[30] Sf Ioan Gură de Aur, Cuvânt despre Ana, Omilia 1, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[31] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Epistola către Tit, Omilia 2, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[32] Sf Ioan Gură de Aur, Comentariu la Faptele, Omilia 42, apud Efreim, Egumenul Mănăstirii Votoped, art cit

[33] Diac. Bogdan-Mihai Hrișcă, Lucrarea Cuvântului lui Dumnezeu în misiunea Bisericii și în educație, reflectată în opera Sfântului Ioan Gură de Aur, teză de doctorat – rezumat, file:///C:/Users/Pr%20Gabriel/Downloads/rezumato%20teologie_bogdanhrisca%20(1).pdf

[34] Nicușor Deciu, Educația copilului la Sfântul Ioan Gură de Aur, www.ziarullumina.ro, consultat la 25.03.2015

Taina mai presus de taină - Predica întâi la Buna-Vestire (1965)

Nici Crăciunul, nici Paștele, nici Boboteaza, nici Schimbarea la Față nu sunt numite Buna-Vestire. Și iată că Praznicul de astăzi se numește Buna-Vestire. De ce?

Ce fel de Bună-Vestire a coborât din Ceruri? Ce s-a întâmplat în amara noastră viață lumească? Oare este posibilă Buna-Vestire în lumea în care există moartea? Oare este posibilă adevărata dreptate în lumea în care totul se preface în spasmele morții, înaintea monstrului morții? Astăzi s-a petrecut cea mai mare Bună-Vestire. Ce s-a întâmplat? Astăzi Sfântul Arhanghel Gavriil vine la Sfânta Fecioară și îi aduce la cunoștință această Bună Vestire:

„Veți naște Fiu și vei chema numele lui Iisus-Mântuitorul și împărațiu Lui nu va avea sfârșit (Luca 1, 31-33).”

Cum este posibil ca Domnul și Dumnezeu necuprins să Se nască din fecioară? Cum să Se zămislească în trupul Preasfintei Fecioare? Taina aceasta este mare, mai presus decât toate tainele.

Căci ce a adus Domnul cu Sine și cine este Domnul Hristos? El, Singurul Adevăratul Dumnezeu, S-a pogorât în lumea noastră pământescă plină de dumnezei mincinoși și a arătat și cu adevărat a dovedit că este Dumnezeu cel Adevărat, Singurul Dumnezeu între toți Sfinții, Căruia de-a pururi, cu vrednicie i se pleacă toată faptura.

Și în timp ce El se afla în lumea aceasta, dăruiește cu ușurință fiecăruia dintre noi slobozirea de dumnezeii mincinoși. Nu numai atunci, acum două mii de ani, când Domnul S-a făcut om și S-a pogorât pe pământ, erau dumnezei mincinoși. Și astăzi lumea este plină de dumnezei mincinoși, este plină de dumnezei nepofitiți, oameni care vor să-L schimbe pe Unicul Dumnezeu cel Adevărat cu ei înșiși. Este plină de ei Europa și Asia

și America și Africa. Este plină de hristoși mincinoși, este plină de proroci mincinoși, este plină de dumnezei mincinoși. Și atunci când esti tulburat în lumea plină de dumnezei mincinoși și te întorci către Singurul Dumnezeu cel Adevărat, către Domnul Hristos, atunci din suflet fugi tot întunericul, tot întunericul și rățacirea care îl scapă de dumnezeii mincinoși. Atunci tu aparii Singurului Dumnezeu cel Adevărat și simți cum întregul Cer intră în sufletul tău, cum odihna și pacea, totți îngerii împărătesc întru tine.

Domnul Hristos în această lume împreună cu adevărata Sa Dumnezeire veșnică! Iată, El este împreună cu imensa Bună-Vestire, căci veșnicul Adevăr Dumnezeiesc este Buna-Vestire pe care Domnul Hristos a creat-o și a oferit-o lumii, în primul rând a oferit-o lumii. Nu numai că a dăruit despre adevăr, ci a arătat că El este Adevărul (Ioan 14, 6), Adevărul dumnezeiesc veșnic.

Și apoi, nu este minunată Vestea cea Buna că Domnul Hristos ne-a dăruit nouă, oamenilor, Viața veșnică? El este Viața cea Veșnică și dumnezeiască și ne-a dăruit aceasta prin

Învierea Sa, prin biruința asupra morții. Mai există oare pentru om o Vestă mai Bună ca aceasta? Mai există vreo Vestă mai Bună ca aceasta, ca moartea este biruită și este înlocuită de Viața veșnică, pe care Domnul Hristos o dăruiește fiecăruia care crede în El??

Cine va putea număra toate Vestile Bune pe care Domnul Hristos ni le-a adus în această lume? Ce putem spune despre învățătura Sa sfântă, despre Sfânta Sa Evanghelie? Iată, aceasta este învățătura dumnezeiască, veșnică, netrecătoare, învățătura care ne spune toate tainele vieții noastre omenești și în lumea aceasta și în cealaltă. Ne spune întreaga soartă omenească atunci când este împreună cu Dumnezeu și împotriva lui Dumnezeu, și întreaga soartă amară și înfricoșătoare atunci când omul este în preajma diavolului prin păcate, prin păcate nepoăite. Evanghelia Domnului Hristos este cu adevărat Vestea cea Bună nevăzută în lumea aceasta, Vestea cea Bună pentru fiecare ființă omenească în toate lumile. Și tot ceea ce este al lui Hristos, fraților, totul este de fapt Buna Vestire lângă Buna Vestire, fiecare concepție a Sa, fiecare parere de-a Sa,

fiecare minune de-a Sa, fiecare lucrare de-a Sa: Buna Vestire lângă Buna Vestire! Și, de aceea, de venirea Sa în această lume, pământul a devenit Cer, așa cum se spune în rugăciunile citite astăzi în biserică. Atunci când pământul devine lăcaș dumnezeiesc, atunci într-adevar Domnul este împreună cu noi.

De aceea ziua de astăzi este de fapt Praznicul Precinstitei Născătoare de Dumnezeu, Vestea cea Buna a Preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Căci ea a împlinit întreaga Evanghelie a Domnului Hristos. Ea a trăit în iadul vieții noastre pământesti într-un mod așa de neprihănit, așa de sfânt încât s-a învrednicit să nască pe Dumnezeu și să devină Născătoare de Dumnezeu. Noi, oamenii, nu ne putem închipui o slavă și o cinste mai mare decât aceea ca ființa omenească să devină Născătoare de Dumnezeu, Maică a Domnului. Ce slavă, ce cinste, ce mareție! Aceasta aparține ei, singurei celei fără de păcat, pe lângă Dumnezeu cea mai desăvârșită în neamul omeneș, Preasfânta Maică a Domnului. Ea este întreaga intruparea tuturor Vestilor Bune ale lui Hristos. Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Dumnezeu în această lume. Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost creștinismul în această lume. Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Dumnezeu cel Adevărat în această lume. Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Adevărul veșnic în această lume. Dacă nu ar fi fost ea, nu ar fi fost Evanghelia lui Hristos. De aceea ea este fără de asemănare mai slăvită decât Heruvimii și Serafimii.

De aceea, la acest mare și sfânt praznic ne închinăm și ne rugăm Preasfintei Maici a Domnului, Ato-bucuria noastră, ca să se roage neconștient Preaiubitului Său Fiu, Singurului Dumnezeu cel Adevărat și Domnului Hristos, pentru neamul omeneș,

pentru fiecare ființă omenească, pentru fiecare zidire din lume, pentru fiecare pasăre, pentru fiecare animal, pentru fiecare creatură, pentru fiecare stea, căci totul până la ea și fără ea s-a scufundat în moarte, în pacat și în întuneric, și de la ea și prin ea totul se ridică deasupra morții, deasupra păcatului, și se grăbește și zboară spre lumile cerești. Fie ca ea, singura Curată și Preabinecuvântată Născătoare de Dumnezeu, Ato-milostiva Maică a tuturor ființelor omenești, să ne conducă și să ne călăuzească neîntrerupt în viața noastră zilnică, în fiecare zi și în fiecare noapte, pentru ca prin întreaga noastră viață să-I slujim Domnului, Singurului Dumnezeu celui Adevărat, lui Iisus Hristos, în toate lumile și astfel să ne izbăvească de pacate, de moarte, de diavol, de iad și veșnic să-I slujim Minunatului Domn Iisus Hristos.

Întotdeauna să cădem în genunchi la rugăciune către Preasfânta Maică a Domnului, către această Bucurie mai presus de bucuria neamului omeneș, către această Sfânta mai presus de Arhangheli și mai presus de îngeri. Fie ca ea să ne fie întotdeauna protectoare și conducătoare și călăuzitoare prin întreaga viață și în lumea aceasta și în cealaltă, ca întreaga noastră viață să fie spre lauda și slava Singurului Adevăratului Dumnezeu, a Domnului Iisus Hristos, Fiului Preasfintei Maici a Domnului, singurei Adevăratei Născătoare de Dumnezeu. Ei i se cuvine cinstea și slava și lauda și toate rugăciunile noastre, și pentru ale sale rugăciuni, Fiul sau cel Minunat, Domnul Hristos, să primească rugăciunile noastre și suspinele noastre și sa-i mântuiască pe toți și pe toate. Amin.

(din: **Cuviosul Iustin de la Celfe, Cuvinte despre veșnicie - predici alese, Editura Egumenita, 2013**)

Contribuția Bisericii și a Școlii în educarea religioasă a tinerilor creștin ortodocși

Urmare din pagina 1

Tocmai aceasta poate să constituie misiunea noastră ca ortodocși în Uniunea Europeană a bătrânului continent iar această prezență trebuie să fie, în primul rând, una liturgică și spirituală, duhovnicească. Sfânta Liturghie cu întregul nostru cult reprezintă cel mai valoros tezaur al nostru (nu afirmăm acest lucru din triumfalism) fiindcă ea cuprinde și salvează dinamic trăirea și viața noastră, credința și modul teologic de existență al Sfinților noștri. Tradiția ascetică a Sfinților alcătuiește izvorul civilizației noastre, a cărei chintesență este principii creștin potrivit căruia „Mai fericit este a da decât a lua” (Fapte 20, 35), care, în acest fel, nu împărțășește lăcomia, avaritia egoistă și isteria individualistă.

În consecință, nu este greu să îndreptățesc cineva neliniștile, zbatările și frământările aceluia care cunosc Ortodoxia prin experiența lor, pentru viitorul nu doar al Ortodoxiei, ci și al ortodocșilor în Europa, și nu numai în ea. Pentru că acest viitor se află în strânsă legătură cu felul de a fi al *Ortodoxiei* care este reprezentată în Uniunea Europeană prin noi înșine, ca ortodocși, cu alte cuvinte prin recunoașterea și mărturia propriei noastre legături pe care o avem cu Tradiția Sfinților Părinți ai Bisericii. *Deoarece numai Sfinții sunt purtători substan-*

țiali, autentici și adevărați mărturisitori ai Ortodoxiei. Dat fiind faptul că mănăstirile, ca mijloc de mărturie și de mărturisire, salvează în felul cel mai corect modul de existență, ca predate integral de sine Harului Divin, mănăstirea va fi, în cele din urmă și în europeană noastră diaspora, cristelnița perpetuă spre (re)botezarea și (re)nășterea nu doar a celorlalți europeni ai noștri, ci și a ortodocșilor înșiși.

Dacă cineva ține seama de căutărilor și preocupările europene contemporane – în special la nivelul poporului – care fac posibilă misiunea sfântă a Ortodoxiei, relațiile de mai sus se confirmă a fi realiste și aplicabile. Omul european poartă în chip vizibil rănile unei deziluzii existențiale tragice, trăind într-un vid sufletesc – spiritual, care îl aduce permanent mai aproape de Orientul Apropiat, Îndepărtat sau Mijlociu. Prin moartea Metafizică, el caută Adevărul (care îl va face liber) ca experiență de trăire și de aceea se refugiază în diferite practici și artificii spirituale ori substituții religioși, care sunt oferiți de către ocultismul oriental. Tocmai la această solicitare poate să răspundă Ortodoxia, însă numai atunci când își menține autenticitatea ei, căci dacă Europa are încă suspine și dureri în alienarea ei, acest lucru se datorează, în cea mai mare parte și inconștientă noastră, fiin-

dcă suntem, de foarte multe ori, ortodocși doar cu numele nu și cu fapta, precum și a modului greșit în care purtăm dialogul cu ea. În încheiere, doresc să subliniez faptul că a sosit vremea și ceasul pentru reevaluarea metodei dialogului nostru teologic, bine articulată și judicios argumentat sau elaborat, cu Europa și cu Creștinătatea apuseană. Căci numai în cadrul spiritualității patristice și autentice este cu putință perceperea, din punct de vedere ortodox, a unității creștine, ecumenice. În lipsa acestei unități creștine și ecumenice, autentice, adică a Ortodoxiei celei perene, nu poate fi zidită, vreo dată unitatea și simbioza în Europa unită – pentru care ne rugăm să fie spre binele nostru cel pământesc și, mai ales, cel ceresc și spre Slava lui Dumnezeu Cel în Treime laudat!...

Drept urmare, Sfântul Antim a fost un mare cititor, dar și un înțelept sfătuitor al Domnitorilor Țării Românești, mai cu seamă a Sfântului Constantin Vodă Brâncoveanu. Acest Sfânt a susținut politica Statului în măsura în care aceasta slujea interesele poporului drept-credincios, dar nu a ezitat să manifeste o opoziție fermă față de intruziunile nocive ale puterii de stat în viața eclesială, atunci când a fost cazul. Atitudinea pe care Sfântul Antim a avut-o în relațiile cu puterea statală a fost întemeiată pe dragoste creștină, pe

curaj profetic și pe jertfa personală, de sine. Fără a intra, de fapt, în conflict cu autoritatea voievodului, Sfântul Antim a reușit să „dea Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu”!...

Relația dintre Biserică și Stat a cunoscut în România post-decembristă o evoluție care se caracterizează prin tendințe de armonizare a politicilor sociale, precum și de înțelegerea clară, corectă a rolului și a locului deținute de către cei doi parteneri în lucrarea comună de slujire a poporului nostru.

Cu siguranță că exemplul Sfântului Antim este de mare folos pentru Biserica noastră, cea luptătoare a lui Hristos, în demersul ei permanent de mărturisire a cuvântului dumnezeiesc. Dintr-o atare perspectivă, Statul este arealul în care slujitorii Bisericii sunt chemați să mărturisească ceea ce folos implinirii demersurilor de dreptate socială, de bunăstare materială și spirituală pe care orice stat modern caută să le împlinească pentru cetățenii săi. Zestire de valori spirituale, culturale și materiale a Bisericii la care Sfântul Antim, deși nu a fost român de origine, are o contribuție însemnată, este absolut necesară pentru definirea corectă a locului și a rolului României ca stat membru al Uniunii Europene.

Responsabilitatea Bisericii Ortodoxe Române în fața lui Dumnezeu și

a națiunii române este egală cu responsabilitatea Statului Român, respectul, armonia și colaborarea fiind considerate repere fundamentale ale relațiilor dintre Biserică și Stat în contextul integrării României în Uniunea Europeană.

Așadar, Sfântul Ierarh Antim Ivi-reanul rămâne pentru noi un model de viață duhovnicească, de slujire și mai ales de echilibru, un Sfânt care ne arată calea demnă de urmat spre dezvoltarea relației dintre Biserică și Stat, o relație care, fiind caracterizată prin cunoaștere reciprocă, respect și eficiență colaborare, va fi benefică cetățenilor țărilor noastre.

Am convingerea că tot ceea ce se mărturisește, în această perioadă, despre Sfântul Antim, și la București – la ctitoria sa monahală și aici la Râmnic, reprezintă nu numai o contribuție importantă la cunoașterea vieții și slujirii Sfântului, cât mai ales o actualizare și o așezare folositoare a moștenirii lăsată nouă de acesta, în contextul existenței noastre de oameni ai începutului de mileniu III. Dumnezeu să ne ajute în slujirea la care am fost chemați și așezați fiecare dintre noi, iar bineplăcutul Sfânt și Slujitor al Bisericii noastre să ne învrednicească prin rugăciunile sale la Scaunul Cereșc pentru a-i purta peste timp moștenirea!

Actualitate eparhială – martie 2016

SLUJIRI CHIRIARHALE Sfințire de cruci la biserica din zona „Tre Insule”, Arad

Duminică, 6 martie 2016 (Duminică Infircoșătoare judecătii). Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a efectuat o vizită pastorală la credincioșii care locuiesc la marginea vestică a municipiului Arad, în zona „Tre Insule”. În paraclisul cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” aparținând Centrului eparhial, Chiriariarul a oficiat Sfânta Liturghie, împreună cu preotul Adrian David, care deserveste așezământul și cu arhid. Tiberiu Ardelean, în prezența unui mare număr de credincioși și a cititorilor acesteia biserici, domnul Gheorghe Mihăilă cu soția Elena și a familiei domnului Lazăr Gheorghe cu soția Maria, care au executat crucile ce s-au sfințit pentru a fi așezate pe turla bisericii.

Cuvântul de învățătură, având ca titlu „Semnul Fiului Omului și Judecata de apoi”, temeiul pe textul pericopelor duminicii (I Cor. 8; Matei 25), privește umarea cerută credinciosului de către Mântuitorul ca răspuns la jertfa Sa pentru oameni și care asigură câștigarea Împărăției cerurilor. Obiectivul judecătii din urmă este binele făcut sau omis, răsplătirea sau sancționarea acestora. Sărbătoarea aflării Sfintei Cruci ocazională o mai adăncă lămurire a înțelesului pericopelor zilei. Sfânta Cruce înălțată pe biserică în cinstea credincioșilor arată răvărșirea darurilor dumnezeiești în Biserica lui Hristos Domnul. Înălțarea noilor cruci pe biserica parohială într-o zi ca cea amintită, pune în lumină tocmai răvna credincioșilor pentru podoaba Casei Domnului prin fapta bună care se răsfrânge în toată lucrarea spre folosul general.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Sa a sfințit cele trei cruci ce vor fi amplasate pe biserici.

După Sfânta Liturghie, părintele Adrian David, în numele tuturor celor prezenți, a adus mulțumiri chiriariarului pentru grija părintească pe care o poartă paraclisului eparhial de la „Tre Insule”, pentru cuvântul părintesc rostit și pentru osteneala de a realiza credincioșii acestei comunități religioase.

După aceasta, cei prezenți au participat la o agapă frățească încheind astfel o zi care pentru credincioșii bisericii de pe malul Mureșului a fost și va rămâne mult timp scrisă în inimile și sufletele lor.

Slujire arhierescă la Spitalul Municipal din Arad

În Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (a lăsatului sec de brânză), Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a slujit Sfânta Liturghie în biserica din incinta Spitalului Municipal din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Prezența Înaltpreasfințitului Sale a prilejuit un moment de bucurie și în același timp de mângâiere atât pentru bolnavii din acest spital, cât și pentru credincioșii care frecventează Paraclisul Spitalului Municipal. La Sfânta Liturghie au participat și citorii bisericii din cadrul spitalului precum și membri din cadrul personalului medical.

În cuvântul de învățătură cu titlul „Întâietatea celor spirituale” (cf. Rom. 13; Mt. 6 precum și Cazaniei Duminicii), Chiriariarul a făcut referire la vremea de pregătire pentru Sfintele Paști, adică Postul Mare, cu ferirea de a lipsi de la datoriile morale, practicând virtuțile creștine și mai ales grija pentru cei în suferință sau boli trupești și sufletești, dând pildă misiunea par-

cliselor din unitățile medicale pentru disponibilitatea lor. Duminica Izgonirii Protopărinților din Rai atrage luarea aminte la trebuința redobândirii acestuia prin stăruința în cele duhovnicești, a subliniat Ierarhul.

În cadrul Sfintei Liturghii, tânărul teolog Sebastian-Mihai Rocaș a fost hirotonit de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei întru diacon, pe seama Parohiei Pescari, Protopopiatul Sebiș.

Preotul Rovin Petrușe a mulțumit Chiriariarului pentru bucuria prilejuită atât bolnavilor cât și credincioșilor care au fost prezenți la Sfânta Liturghie.

În seara zilei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei participă la Slujba Vecerniei Iertării și la Taina Sfântului Maslu la Catedrala arhierescă din Arad.

Începutul Postului Mare în Arhiepiscopia Aradului

În primele patru zile din prima săptămână a Postului Mare, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a efectuat un adevărat itinerar chiriariar la mănăstirea și bisericile din orașul de reședință, pentru a fi prezent în mijlocul credincioșilor și a le transmite binecuvântarea arhierescă la început de post. Astfel, Ierarhul arădean, în primele două zile a luat parte la slujba Pavementării Marii, în cadrul căreia s-a citit Canonul cel Mare sau a Sfântului Andrei Criteanul, la Mănăstirea de maici Sfântul Simeon Stălpnicul din cartierul Arad-Gai. La slujbă au fost prezente călugărițele din obștea mănăstirii în frunte cu maica stareță Magdalena Boteș și mulți credincioși, în special din cartierele apropiate, dar și din alte locuri, care frecventează cu regularitate această oază de spiritualitate. La aceste slujbe, Înaltpreasfințitul Sa a rostit un bogat cuvânt de învățătură, prin care a pus înaintea ochilor sufletului celor prezenți însemnătatea slujbei săvârșite și foloasele duhovnicești ce decurg din aceasta.

În cea de-a treia zi a Canonului cel Mare, Înaltpreasfințitul Sa a slujit la Catedrala Arhierescă „Sfânta Treime” din Arad, robind la sfârșit un cuvânt de învățătură.

În ultima seară a canonului, chiriariarul a fost prezent în mijlocul teologilor și seminaristilor arădeni, la Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, umând tradiția formată deja de mai mult timp, prin care, prima săptămână din Postul cel Mare este săptămâna duhovnicească a studenților teologi și a dascălilor acestei instituții de învățământ teologic. Aici, Înaltpreasfințitul Sa a amintit celor de față despre rostul acestei perioade a Postului Mare în viața credincioșilor. Structura Canonului cel Mare în cadrul extensivului temenului atât în Biserica dar și în ale vieții și analizând îndeosebi conform citirilor imnelor și rugăciunilor ca și a tematicilor conferințelor duhovnicești din această perioadă, ținute de personalități bisericești din țară și de peste hotare, în diferitele unități locale, asupra înălțării prin smerenie după modelul coborârii lui Dumnezeu la firea omenească, în vederea mântuirii și ridicării acesteia din cădere, tinzând mereu, spre desăvârșire.

Duminica Ortodoxiei sârbătorită la Arad

În Duminica întâi din Post (a Ortodoxiei), 20 martie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat Sfânta Liturghie, înconjurat de soborul preoților și diaconilor slujitori, la Catedrala Arhierescă

copală Sfânta Treime din Arad. Este deja o tradiție, ca în fiecare an, Ierarhul arădean să săvârșească Sfânta Liturghie Arhierescă în acest important lăcaș de cult.

În cuvântul de învățătură cu tema „Prezența lui Dumnezeu în viața creștină” (cf. citirilor scripturistice de la Evrei 11; Ioan 1 și a Cazaniei Duminicii întâi din Post), Chiriariarul a evidențiat mărturia credinciosului când pe cărările vieții simte însoțirea celor de aproape cu atât mai mult pe căderea Împărăției lui Dumnezeu. Apropierea de Dumnezeu încredințează și despre apropierea lui de cei ce-L caută. Iubirea față de aproapele, arătată prin faptele bune, este și o încredințare despre iubirea față de Dumnezeu. În felul acesta s-a făcut și introducerea la citirea Pastorealei Sfântului Sinod pentru Duminica Ortodoxiei (cu argumentarea solidarității creștine).

La Sfânta Liturghie au participat numeroși credincioși, foarte mulți dintre aceștia împărțându-se cu Sfintele Taine.

După cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, părintele Gheorghe Gogan a dat citire Pastorealei Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei.

În cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a hirotonit în treapta de preot pe diaconul Cosmin Roman, pe seama Parohiei Târmure, Protopopiatul Sebiș, și în treapta de diacon pe absolventul de teologie Adrian Hanțiu, pe seama Parohiei Vânători, Protopopiatul Arad.

La terminarea slujbei, sutele de credincioși prezenți s-au bucurat de primirea binecuvântării arhierestice la începutul Postului Mare.

Slujbă arhierescă la Schitul Cuvioasa Parascheva, Bodrogu Vechi

De sărbătoarea Bunei Vestiri, vineri, 25 martie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a slujit Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur unită cu Vecernia, la Schitul de maici Cuvioasa Parascheva din satul Bodrogu Vechi, care și-a serbat hramul paraclisului de iarnă. Din soborul slujitor au făcut parte: preacuviosul părinte Teodor Vid, consilier administrativ-bisericesc și exarh; părințele Grigorie Timiș, starețul Mănăstirii Hodoș-Bodrog; părintele arhimandrit Nestor Iovan și părintele arhid. Tiberiu Ardelean.

La momentul cuvenit, Chiriariarul a rostit cuvântul de învățătură cu titlul: „Rânduiala sârbătorii” (cf. Evr. 2; Luca 1), adică în calendarul nostru ce împletește ciclul fix și cel schimbător sau cel care privește spre Nașterea Domnului și cel care are în vedere Învierea; căci și coborârea lui Dumnezeu la firea umană, fără a se micșora, este spre jertfa pentru ridicarea celui căzut în moarte. Fiecare credincios este chemat să conlucreze cu harul lui Dumnezeu pentru dobândirea mântuirii, primind astfel ajutor în cele bune. Maica Domnului dă exemplul desăvârșit al acestei lucrări sfinte ea și îndrumarea de a-1 urma cu nădejdea împlinirii, a subliniat Înaltpreasfințitul Sa.

Cu această ocazie Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a hirotonit întru preot pe diaconul Adrian Hanțiu, pe seama Parohiei Vânători, Protopopiatul Arad, iar pe monahul Veniamin Stan, viețuitor la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, l-a hirotonit ierodiacon.

Slujire arhierescă și hirotonii la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

În ziua de sâmbătă, 26 martie 2016, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a slujit Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, în biserica cu hramul „Pogorârea Sfântului Duh”, a Mănăstirii Hodoș-Bodrog. Cu acest prilej chiriariarul a oficiat hirotonia întru Ieromonah a ierodiaconului Veniamin Ioan Stan, viețuitor la această mănăstire și întru diacon a tânărului teolog Florin Bej, pe seama Parohiei Crocna, Protopopiatul Sebiș.

În cadrul slujbei au fost înălțate rugăciuni pentru sănătatea celor afectați în urma atentatului care au avut loc la Bruxelles. De asemenea, la ectenia pentru cei adormiți, a fost pomenit și părintele Alexandru Moțoc, Inspector general bisericesc la Cancelaria Sfântului Sinod.

Pe lângă obștea monahală a mănăstirii, la Sf. Liturghie au mai participat preoți și credincioși din vecinătăți, apropiați de sfânta mănăstire.

La finalul Sfintei Liturghii Înaltpreasfințitul Sa a amintit faptul pentru care a dorit să slujească în această zi la Sfânta Mănăstire, pentru a ofiția hirotonia celor doi slujitori, unul monah și celălalt laic, pentru a îmbina în acest fel misiunea parohiei și a mănăstirii în lumea contemporană. Totodată, chiriariarul a vorbit despre demnitatea, îndatoririle și bucuria slujirii preotești și i-a îndemnat pe noii hirotoniți să urmeze pilda marilor slujitori și duhovnici ai Bisericii stămoșești.

Un cuvânt de mulțumire a fost rostit și de către părintele stareț, protosinghelul Grigorie Timiș, care a mulțumit Înaltpreasfințitului pentru toată purtarea de grijă și pentru că a născut duhovnicește un nou slujitor al altarlui pentru nevoile duhovnicești ale mănăstirii.

După Sfânta Liturghie, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a asistat la Slujba Parasutului de obște săvârșit cu prilejul Pomenirii morților.

Slujire arhierescă și hirotonii în biserica parohială Șega I

În duminica a 2-a din Post (a Sf. Ier. Grigorie Palama), Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Pogorârea Duhului Sfânt” a Parohiei Arad – Șega I, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură cu titlul, după Cazania Duminicii a 2-a din Post, „Dumnezeu ajută neputințelor noastre”, cuprinzând citirile zilei, adică și ale Sfântului Grigorie Palama, chiriariarul a arătat că fără ajutorul stăreț, credinciosul nu poate avea sporul necesar spre desăvârșire. Condiția mântuirii – harul – care pune începutul, cerând conlucrearea credinței cu faptele bune. Solidaritatea umană este o dovadă a strădaniilor personale și colective pentru mai binele în lume. Aparte se cuvine a cinsti slujirea preotească prin care se lucrează celelalte sfinte taine ale Bisericii, spre deplină sănătate trupească și sufletească, a amintit Înaltpreasfințitul Sa.

În cadrul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a hirotonit pe diaconul Florin Bej întru preot pe seama Parohiei Crocna, Protopopiatul Sebiș, iar pe tânărul teolog Ovidiu Oprea întru diacon pe seama Parohiei Rogoz, Protopopiatul Ineu. La finalul slujbei, preotul Florin Bej a fost hirotonit duhovnic.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohiei.

ACTIVITĂȚI EDUCATIONALE ȘI SOCIALE

Etapa județeană a Olimpiadei de Religie Ortodoxă în Arhiepiscopia Aradului

În data de 5 martie 2016, în Arhiepiscopia Aradului, s-a desfășurat etapa județeană a Olimpiadei de Religie, competiție organizată de Inspectoratul Școlar Județean Arad în cooperare cu Arhiepiscopia Aradului.

Evenimentul a debutat în sala festivă, unde elevii au primit binecuvântarea chiriariarului, Înaltpreasfințitul dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului.

În cuvântul adresat celor prezenți, Înaltpreasfințitul Sa a amintit de Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografulor bisericești; și a evidențiat faptul că toți concurenții sunt câștigători la acest concurs, prin implicarea și participarea lor sufletească la orele de religie. Totodată, Înaltpreasfințitul Sa a asemănat această pregătire sufletească cu înălțimea muntelui Olimp, care este cel mai înalt munte din Grecia, fiind analog cerului, „plin de lumină”. După încheierea cuvântului, Ierarhul a vizitat sălile de clasă, unde s-a desfășurat concursul.

La etapa județeană a Olimpiadei de Religie Ortodoxă au participat aproximativ 200 de concurenți, acestora alăturându-se 30 de elevi seminaristi, participanți la Olimpiada de Religie pentru Seminaristele și Liceele Teologice. În aceeași zi a avut loc concursul interjudețean pentru elevii care studiază Religia în clasele V-VI, sub genericul, „Lăsați copiii să vină la Mine”.

Alături de Înaltpreasfințitul dr. Timotei Seviciu, la Olimpiada de Religie s-au aflat Inspectorul de Religie al județului Arad, diac. prof. Florin Sirca, directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad, pr. prof. Pompiliu Gavra și membrii comisiei.

Elevii care au obținut premiul I la fiecare clasă s-au calificat la etapa națională a acestui concurs, elevii claselor VII-XII urmează să participe la etapa națională, la Timișoara, în perioada 18-22 aprilie 2016, iar elevii seminaristi, la Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Veniamin Costachi”, Mănăstirea Neamț, în Săptămâna Luminată.

Activitate metodică în zona Sebiș

Joi, 10 martie 2016, Școala Gimnazială Dezna a fost gazda profesorilor care predau disciplina Religie în școlile din zona Sebiș-Gurahonț-Hălmeagiu și a preoților din parohiile comunei Dezna, care au participat la activitatea metodică zonală cu tema „Parteneriatul Școlă-Biserica – exemple de bună practică”. Întâlnirea de lucru a fost coordonată de protos. dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului și diac. prof. Florin Sirca, inspector școlar ISJ Arad. În cadrul activității, d-na profesor Confideratul Livia, profesor de religie la această unitate de învățământ, a prezentat un referat cu tema „Rolul parteneriatului Familie-Școală-Biserica în formarea unui bun creștin”, după care a prezentat, ca exemple de bună practică, rezultatele proiectelor educaționale derulate în parteneriat cu Bisericii din zonă pe parcursul ultimilor doi ani școlari: „I Lumeziua micului creștin”, „Târgul mărișoarelor”, „Mamă, scumpă mamă!”.

Continuare în pagina 6

Actualitate eparhială – martie 2016

Urmare din pagina 5

Părintele consilier Iustin Popovici a felicitat partenerii implicați în aceste activități educaționale, subliniind faptul că astfel de acțiuni trebuie să devină o permanență firească, în virtutea legăturii tradiționale ce există între Familie-Biserică-Școală. Inspectorul școlar Florin Sirca a evidențiat faptul că aceste acțiuni sunt un beneficiu atât pentru Biserică, cât și pentru Școală, Familie și Comunitate. Împreună, pentru împlinirea lucrărilor Bisericii și a Școlii!

Cursuri de prim ajutor în Protopopiatul Sebiș

Sectorul Social Filantropic și Misionar al Arhiepiscopiei Aradului a organizat în data de 10 martie 2016, în parteneriat cu Societatea Națională de Cruce Roșie Română – Filiala Județeană Arad, cursuri de prim ajutor conform Legii 139/1995 și 524/2004 la Protopopiatul Sebiș, Arhiepiscopia Arad.

Cursurile au fost susținute de Dl Alin Leac – Asistent în cadrul Serviciului Județean de Ambulanță Arad și Dl Bogdan Drăgan – referent social în cadrul Crucii Roșii Române – Filiala Arad...

La acest curs au participat 30 de preoți din cadrul Protopopiatul Sebiș. Cursul s-a finalizat cu un examen, în urma căruia, toți cei înscriși au primit un certificat de absolvire și o legitimație, care confirmă că persoana este instruită să acorde primul ajutor de bază, a transmis părintele consilier social Gabriel Mariș – coordonator al programului.

Săptămâna duhovnicească la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad

În această primă săptămână a Postului Mare, s-au desfășurat la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iliarion V. Felea” din Arad activități duhovnicești în scopul introducerii studenților teologi în atmosfera de post și rugăciune specifică acestei perioade. Postul Mare este o chemare la pocăință, la desăvârșirea sufletescă, pentru a întâmpina așa cum se cuvine Învierea Mântuitorului Hristos. În această perioadă teologii îndeeosebi își dedică mai mult timp pentru rugăciune și nevoițe duhovnicești. În fiecare seară s-a săvârșit Pavcernița Mare cu Canonul mare al Sfântului Andrei Criteanul, urmată de un cuvânt de învățătură din partea unuia dintre profesorii facultății.

În prima seară a rostit cuvântul de învățătură părintele arhimandrit Teofan Mada, vicar eparhial, care a arătat faptul că postul, este în primul rând un act liturgic, în această perioadă fiecare dintre noi trebuie să interiorizăm postul, ochiul lui Dumnezeu vede din interior spre înafară...

În cea de-a doua seară, Părintele lect. dr. Ștefan Negreanu a arătat că rădăcina tuturor virtuților este credința...

În cea de-a treia seară părintele Lect. Dr. Filip Albu a vorbit asistenței despre motivația inserării Canonului Sfântului Andrei Criteanul în chiar prima săptămână a Postului Mare prin aceea că această alcătuire liturgică rememorează chipuri biblice și patristice, identificate ca modele de urmat în viața duhovnicească...

Canonul cel Mare s-a încheiat prin prezența Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei care a amintit despre rostul acestei perioade a Postului Mare în viața credincioșilor. Structura Canonului cel Mare în cadrul extensivului termenului atât în Biserică dar și în ale vieții și analizând îndeosebi conform citirilor inmelor și rugăciunilor ca și a

tematicilor conferințelor duhovnicești din această perioadă, ținute de personalități bisericesti din țară și de peste hotare, în diferitele unități locale, asupra înălțării prin smerenie după modelul coborârii lui Dumnezeu la firea omenească, în vederea mântuirii și ridicării acestuia din cădere, tinzând mereu, spre desăvârșire, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

Săptămâna duhovnicească în Parohia Petriș

Și în acest an în biserică parohială din Petriș, în prima săptămână a Postului Mare au fost organizate de către părintele paroh Ștefan Dimitriu o serie de seri duhovnicești. În prima seară a fost invitat pe Părintele Prof. Pompiliu Gavra director al Seminarului Teologic Ortodox din Arad, care a vorbit despre Post ca ascultare de Dumnezeu. În seara zilei de marți a fost invitat Părintele Prof. Dr. Călin Dragoș care a vorbit despre Păcat și Înviere în concepția Fer. Augustin. În seara zilei de miercuri în mijlocul credincioșilor a poposit Pr. Casian Blaga de la Parohia Jiulța care le-a vorbit despre Rugăciune: felurile, importanța și rostul rugăciunii. În a patra zi a săptămânii duhovnicești în ultima parte a Canonului celui Mare a fost invitat Pr. Ion Laurențiu Suba de la Parohia Căprioara și Valea Mare care a ținut un bogat cuvânt de învățătură despre Pocăință și Euharistie. În seara zilei de vineri Pr. Romulus Francescu de la Parohia Toc a vorbit despre Ortodoxie și celelalte culte recunoscute din România, o abordare istorică.

Ghiocel muzical în Parohia Grădiște

Din colaborarea Parohiei Arad Grădiște și Liceul de Arte „Sabin Drăgoi” Arad, în luna aceasta a lui „Mărtisor”, a răsărit un ghiocel muzical în Centrul de zi al bătrânilor existent pe raza parohiei. Astfel, coordonată de părintele diacon Călin Teuca, profesor în cadrul Liceului de Arte, dar și slujitor al bisericii parohiale Grădiște, și doamna profesor Corina Teuca, de asemenea cadru didactic al liceului, dar și dirijorul Coralei „Unirea Grădișteană”, împreună cu câțiva tineri ai parohiei, au organizat la Centrul de bătrâni de zi un mic concert susținut de elevi ai Liceului de Arte „Sabin Drăgoi” Arad.

În prezența unei numeroase audiențe, copiii au încercat să „ciupească” corzile sufletelor celor mai în vârstă, aducând înaintea lor câteva piese din muzica clasică. După concert, atât părintele diacon, cât și părintele paroh Viorel Merlușcă, le-au vorbit celor prezenți despre importanța perioadei prepașcale, a Postului Mare, perioadă în care trebuie să vibrăm cu toții în așteptarea Mirelui Hristos. „Așa cum corzile instrumentelor copilor au vibrat, așa trebuie să vibrez în noi sufletele prin iubire, căutarea aproapelui și a nevoilor sale, rugăciune și post pentru a ne putea bucura de lumina Învierii lui Hristos.”

Programul artistic se dorește a fi doar un mic pas în colaborarea Parohiei cu Liceul de Arte, dar și cu Centrul de zi, dorindu-se o cercetare mai atentă și mai deasă a celor vârstnici care se întâlnesc aici.

Ateliere de creație pentru copii

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, vineri, 18 martie 2016, s-au desfășurat ateliere de creație pentru cunoașterea tradițiilor românești specifice Paștilor, a prezicat Arhim. Teofan Mada, vicar eparhial.

La această manifestare cultural-artistică și social-educativă au participat

următoarele parohii arădene: Parohia Șega I (prin implicarea Părintelui Bonchiș Aurel și a domnului Matei Viorel); Parohia Scânteia (prin implicarea doamnelor Loredana Ciumpu, Iazbinsky Camelia și Daniela Vladu); Precum și următoarele instituții: Colegiul Tehnic de Construcții și Protecția Mediului Arad (prin colaborarea doamnei profesor Knaepk Corina, director general al Colegiului, și prin implicarea profesorului de religie Mircea Marti); Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad (prin colaborarea doamnei Erika Stark, director general DGASPC Arad, și prin implicarea doamnei Lulușă Diana, Șef Centru Primire Minori, a doamnei Horga Luminița, educator la Centrul de primire Minori, și a domnului Sorin Roșca, Inspector la DGASPC Arad).

Atelierul practic de cunoaștere a tradițiilor pascale, specific, izvorât din spiritualitatea populară, a avut un rol educativ și comunicativ pentru cei 45 de copii care au participat la acest eveniment artistic.

Momentul înălțării a fost, de fapt, un curs de inițiere și formare a deprinderii de încondeiere a ouălor pentru perioada pascală. Manifestarea cultural-artistică și social-educativă face parte din proiectul Artă și Educație, care promovează valențele spirituale și educative ale artelor în viața copiilor și a tinerilor. Totodată, acest gen de manifestări ajută și copiii defavorizați din Centrele sociale să se integreze psihologic și sufletesc în comunitate, începând cu extinderea socializării spre ceilalți copii din școlile arădene.

Duminică Ortodoxie în parohia ortodoxă Mândruloc

Cu multă bucurie duhovnicească, credincioșii parohiei ortodoxe Mândruloc au prăznuit Duminică Ortodoxie, dând cinstea cuvenită dreptei credințe exprimată prin venerarea Sfinților Icoane, chintesența credinței celei adevărate, sfinte și măntuitoare. Îmbrăcați în frumoase straie populare, tinerii parohiei au participat la o procesiune organizată, cu sfințele icoane, înconjurând biserică parohială la finalul Sfinței Liturghii, după ce, în prealabil, ele au fost binecuvântate și sfințite de Pe.Pr. Dr. Flavius Ardelean.

Întru nădejdea unui viitor luminos al comunității parohiale, a cărui icoană au închipuit-o tinerii prezenți, preotul paroh i-a felicitat, i-a binecuvântat și le-a urat spor duhovnicesc pe calea postului către Praznicul Cel Luminos al Paștilui.

Concurs biblic pentru nevăzători „Eu sunt Lumina lumii”

În anul praznicului Buneivestirii, vineri 24 martie 2016, la sediul Asociației Nevăzătorilor din Arad s-a desfășurat cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului, concursul biblic „Eu sunt Lumina lumii” – un program social coordonat de Sectorul Social Filantropic și Misionar al eparhiei. La concurs au participat cu foarte multă bucurie mai mulți membrii ortodoxi ai asociației, dar și de alte confesii creștine. În cadrul concursului, fiecare participant a răspuns la 10 întrebări cu tematică biblică și bisericască. Atmosfera duhovnicească a fost înfrumusețată de privesnele interpretate de un grup vocal format din elevi ai Seminarului Teologic Ortodox din Arad, care sunt și voluntari constanți la activitățile desfășurate cu această asociație.

La finalul concursului, toți participanții au primit câte o diplomă de participare și mai multe daruri conștând în articole religioase și bani.

„Concursul ne-a oferit prilejul de a ne cunoaște mai bine, de a ne îmbogăți cunoștințele religioase, de a înțelege mai bine Biblia, de a ne lumina sufletul cu rugăciunea dar și cu înțelepciunea izvorâtă din cuvântul Scripturii” a declarat părintele consilier Gabriel Mariș.

Biserica Ortodoxă din Gurahonț și-a prăznuit Hramul

În urcușul spre Învierea Domnului, suntem chemați să ne pregătim prin post, rugăciune sporită, milostenii și fapte bune, încununând această pregătire cu bucuria primirii Sfântului Trup și Sânge al Mântuitorului Iisus Hristos, care ne curățește de orice păcat. Această bucurie au avut-o copiii grădiniței din Gurahonț care însoții de educatoarele lor, de praznicul Bunei Vestiri au venit la Sfânta Liturghie, primind Sfânta Împărtășanie, iar din partea bisericii daruri conștând în icoanțe și dulciuri. Pentru ca bucuria Praznicului să fie deplină în după-amiaza zilei, cu începere de la ora 15, preoții din cadrul Cercului Pastoral-misionar Nr.3 Gurahonț, coordonat, din încredințarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei, de către preotul Crăciun-Dorel Moț, s-au întrunit la Biserica ortodoxă cu hramul „Buna Vestire” din parohia Gurahonț, protopopiatul Sebiș.

Soborul de 15 preoți sub protia Preacuviosului Părinte Iustin Popovici, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Aradului și delegatul Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei, a săvârșit Taina Sfântului Maslu în fața numărului mare de credincioși din parohie și satele învecinate. Cuvântul de învățătură după Taina Sfântului Maslu a fost rostit de Preacuviosul Părinte Iustin Popovici care a arătat însemnătatea acestui mare praznic. Totodată, părintele consilier a felicitat din partea Centrului Eparhial pe părintele paroh Crăciun-Dorel Moț pentru activitățile catehetice cu tinerii pe care le desfășoară în această parohie și îndeosebi pentru implicarea pe care a avut-o în implementarea și derularea Proiectului Allege Școala – A doua șansă, fiind apreciat la nivel național.

Având în vedere că Sfântul Sinod a proclamat anul acesta, ca „Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox” și „Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Iviereanul și al tipografilor bisericesti în Patriarhia Română”, preotul Oareca Marian de la parohia Almăș a susținut următoarele teme: 1. Deosebirea între valorile eteme și valorile efemere, promovarea virtuților în rândul tinerilor. 2. Datoria bisericii de a-i apropia pe tineri de Dumnezeu.

După prezentarea temelor, elevii din clasele I-IV îmbrăcați în port popular, au prezentat un scurt program artistic, după care tinerii elevi din Liceul „Ioan Buteanu” sub coordonarea profesoarei de muzică Brânda Nicoleta au prezentat sub formă de scenetă, îmbrăcați în costum de epocă, poemul istoric „Ioan Buteanu” scris de regretatul poet gurahonțean Ioan Mihăiț oferind credincioșilor momente deosebite. De asemenea, elevii au cântat și câteva privesne.

În finalul întâlnirii, preotul paroh Crăciun-Dorel Moț a mulțumit Preacuviosului Părinte Iustin Popovici pentru participare, oficialităților județene și locale și credincioșilor prezenți în număr impresionant de mare. A urmat o agapă frățască la care au luat parte preoții,

profesorii de religie din zonă și căntăreții bisericesti.

Seara duhovnicească la Catedrala Veche: „Între Dumnezeu și neamul meu”

În cadrul conferințelor lunare “Serile duhovnicești de la Catedrala Veche”, vineri, 25 martie, a avut loc o noua ediție. Invitatul serii a fost părintele iconom stavrofor Octavian Blaj, consilier la Arhiepiscopia Aradului și preot paroh la Parohia din Covasint. Părintele Blaj are o bogată activitate misionară și filantropică, înființând la Covasint un muzeu al parohiei, un centru de tineret și o tabara ortodoxă, de păstrare și conservare a tradițiilor romanesti. De asemenea, părintele Blaj este implicat în păstrarea legăturilor cu românii din afara granițelor, organizând Festivalul romanilor de pretudindeni la Covasint, precum și vizite la parohii romanesti, în special din Cehia.

Tema întâlnirii de vineri a fost “Între Dumnezeu și neamul meu”, iar părintele Octavian Blaj a dorit să adreseze prin aceasta expunere un îndemn la întoarcerea către valorile tradiționale, morale și creștine, așa cum au fost acestea cristalizate de către neamul românesc. În contextul schimbărilor majore de paradigma din spațiul european în care trăim, regasirea sentimentului de “acasă”, cu tot setul de valori aferent, este foarte importantă pentru omul de azi. În primul rând, “acasă” se bazează pe două realități: neamul românesc și credința în Dumnezeu, iar viața omului ar trebui să fie o calatorie “între” Dumnezeu și neamul...

Partea a doua a fost consacrată dialogului cu credincioșii prezenți, părintele Blaj raspunzând la întrebările acestora și împartășind din bogata sa experiența avută cu românii din comunitățile din afara țării, dar și prezentând activitățile cu tinerii din parohie, pentru păstrarea tradițiilor romanesti. În acest dialog au fost implicați și părintele protopop Flavius Petcut și părintele prof. dr. Ioan Tulcan, astfel ca atmosfera creată a fost una specială, de apropiere și folos duhovnicesc pentru credincioșii prezenți. Acesta a fost și intenția asociației noastre, ca organizatoare a acestor conferințe, de a accentua importanța dialogului și implicării tuturor credincioșilor din parohie, dar nu numai, pentru a un castig duhovnicesc sporit. De aceea, adresam cu bucurie o invitație credincioșilor de a fi prezenți și la întâlnirile viitoare, pentru a beneficia de o experiență duhovnicească autentică.

A cincea ediție a „Marșului pentru viață” în Arhiepiscopia Arad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului, s-a desfășurat la Arad a cincea ediție a Marșului pentru viață. În perioada 1–31 martie, în România și Republica Moldova, are loc Luna pentru viață 2016 – iar punctul culminant este Marșul pentru viață 2016 – „Pentru viață, pentru femeie, pentru familie”, organizat sâmbătă, 26 martie a.c. în peste 130 de orașe. În Arad, organizarea din acest a aparținut Asociației Filantropia Arad și Asociației IKON.

Sute de arădeni s-au adunat sâmbătă la orele prânzului în piața Avram Iancu, de unde au plecat într-un marș spre Spitalul Matern (unde există și un Cabinet de consiliere provizor al Arhiepiscopiei Aradului), iar mai apoi spre Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” de la Podgoria.

Continuare în pagina 7

Actualitate eparhială – martie 2016

Urmare din pagina 6

A existat și un mic program artistic înainte de plecarea în marș, susținut de grupuri de copii și tineri din parohiile arădene: cântece și poezii creștin ortodoxe dedicate mamei, nenului și lui Dumnezeu.

În cadrul marșului s-au putut vedea foarte mulți copii cu icioane în mâini alături de părinți și de bunici. De asemenea, unii participanți au fost îmbrăcați în costume populare și au împărțit trecătorilor fluturări cu mesaje împotriva avortului. Pe parcursul marșului au fost cântate pricisne specifice Postului Mare, au fost făcute rugăciuni și au fost roștite mai multe îndemnuri de susținere a vieții.

Prezent ca de fiecare dată, în mijlocul copiilor și a tuturor credincioșilor participanți la marș, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului le-a adresat un cuvânt de întărire duhovnicească: „Marșul pentru viața de anul acesta se desfășoară chiar în ziua de pomenire a Arhanghelului Gavriil, cel care a vestit Maicii Domnului nașterea Fiului lui Dumnezeu care S-a intrupat pentru ca să rădească păcatele noastre. Dumnezeu să ierte toate acele greșale împotriva vieții și să ne dea tuturor gândul bun ca să putem să răspundem cuvântului lui Dumnezeu, porunca Lui și tot ceea ce este pentru propășirea vieții, pentru buna creștere a copiilor, a tineretului formare și pentru întărirea familiei. Dumnezeu să ne binecuvânteze pe toți și să ne ajute! Să fim sănătoși și să purtăm gândul și pe mai departe acela care ne-a adus aici acum!” Potrivit învățăturii Bisericii, avortul este o crimă comisă împotriva unei ființe (persoane) nevinovate care nu se poate apăra. Biserica Ortodoxă Română binecuvântează și încurajează adopția și îndeamnă parohiile să ajute familiile cu mulți copii vulnerabili social și, totodată, să susțină educarea tinerii generații în spiritul valorilor familiei creștine tradiționale și să așere permanent darul vieții umane.

Marșul de anul acesta s-a desfășurat pentru prima dată, cu implicarea deosebită a preoților, și în alte 10 orașe din eparhie unde au avut loc activități provizorii asemănătoare: Chișineu Criș, Curtici, Gurahonț, Ineu, Lipova, Pecica, Pâncota, Sântana, Săvăreș, Sebiș.

Seară Duhovnicească în Parohia Ortodoxă Cintei

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Dr. Timotei Seviuc Arhiepiscopul Aradului, parohia ortodoxă Cintei organizează de 15 ani eveniment duhovnicești și pastoral-misionare. În acest context al binecuvântării chiri-arhului, în ziua de 27 martie, la ceasul Vecerniei părintele paroh, a avut ca invitat pe Preacuviosul Părinte Dionisie Ignat, duhovnicul Sfintei Mănăstiri de la Albac din Arhiepiscopia Alba Iuliei. A fost oficiată slujba Vecerniei urmată de Pavcernița Mare în cadrul căreia s-au rostit rugăciuni pentru conducerea bisericăscă și pentru folosul duhovnicesc al credincioșilor. După Sfânta Slujbă Preacuviosul Părinte Dionisie a susținut conferința intitulată: „Puterea iertării păcatelor”. La finalul conferinței au fost puse întrebări din partea credincioșilor la care părintele invitat a dat sfaturi duhovnicești adecvate și îndrumătoare în urcușul spre înviere. Conferința s-a încheiat cu mulțumirea preotului paroh și a credincioșilor, sublinindu-se faptul că în perioada Săptămânii a V-a a Postului Mare se va organiza misiunea duhovnicească parohială la a XV-a ediție care va cuprinde invitații de prestigiu, membri ai Sfântului Sinod, și duhovnici.

Activități provizorii

în Arhiepiscopia Aradului

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului, în toată eparhia au fost organizate mai multe activități provizorii. În perioada 1-31 martie, în România și Republica Moldova, are loc Luna pentru viața 2016 – iar punctul culminant este Marșul pentru viața 2016 – „Pentru viață, pentru femeie, pentru familie”, desfășurat sâmbătă, 26 martie a.c. în peste 130 de orașe.

În Arad, organizarea din acest a aparținut Asociației Filantropia Arad și Asociației IKON. Pe lângă marșul din Arad, au mai fost organizate marșuri și alte activități provizorii în următoarele localități: Chișineu Criș prin coordonarea părintelui Daniel-Mirel Dumitru, Curtici prin coordonarea părintelui Liviu Iștoc, Gurahonț prin coordonarea părintelui Dorel Moț, Pecica prin coordonarea părintelui Mircea Nicolau, Pâncota prin coordonarea părintelui Leonard Docea, Sântana prin coordonarea părintelui Nicolae Rădulescu, Săvăreș prin coordonarea părintelui Călin Mădăluță și Sebiș prin coordonarea părintelui Cătălin Rus-Mercea. Ultima activitate provizorie desfășurată cu prilejul acestei luni provizorie, va fi în Ineu, în data de 31 martie a.c.

La toate parohiile au existat și programe artistice cu acest prilej, susținut de grupuri de copii și tineri. În cadrul activităților, s-au putut vedea foarte mulți copii cu icioane în mâini alături de părinți și de bunici. Pe parcursul marșului au fost cântate pricisne specifice Postului Mare, au fost făcute rugăciuni și au fost roștite mai multe îndemnuri de susținere a vieții. Potrivit învățăturii Bisericii, avortul este o crimă comisă împotriva unei ființe (persoane) nevinovate care nu se poate apăra. Biserica Ortodoxă Română binecuvântează și încurajează adopția și îndeamnă parohiile să ajute familiile cu mulți copii vulnerabili social și, totodată, să susțină educarea tinerii generații în spiritul valorilor familiei creștine tradiționale și să așere permanent darul vieții umane.

Marșul pentru Viața în Cetatea Inelui

Prima ediție a Marșului pentru Viața în Ineu a avut loc Joi, 31 martie 2016, acesta desfășurându-se cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviuc, Arhiepiscopul Aradului. Evenimentul încheie Luna pentru Viața 2016, prin acest Marș „Pentru Viață, pentru femeie, pentru familie”, organizat la Ineu de Preaonoratul Părinte Adrian Zaha, Protopopul Inelui, în colaborare cu Asociația IKON, sprijinit și de Liceul „Mihai Viteazul” Ineu, Primăria Orașului Ineu, prin Domnul Călin Abrudan, dar și de Poliția și Jandarmeria locală.

FESTIVALUL FILOCALIA LA ARAD Deschiderea manifestărilor „Filocalia”

Cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, s-au deschis vineri, 04 martie 2016, prima etapă a manifestărilor internaționale „Filocalia”, ediția 2016, după cum ne-a precizat Arhim. Teofan Mada, vicar eparhial, manager și coordonator de proiect.

La Centrul Cultural-Pastoral „Sf. Ierarh Nicolae” al Parohiei „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” din Arad-Bujac a avut loc conferința Părintelui Nicolae Sakharov de la Mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul din Essex (Anglia), cu titlul „Iubesc, deci exist”.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a subliniat importanța teologiei și spiritualității Părintelui Sofronie, „la care găsim cea mai plină formă a gândirii teologice contemporane întru care el exprimă împlinirea poruncii lui Hristos-Dumnezeu întru cea mai profundă experiență duhovnicească, personală. Singura Persoana care se roagă și trăiește în sine Întregul Adam, poate proclama și mărturisii în sensul cel mai autentic acest adevăr: Iubesc, deci sunt”.

Părintele Nicolae Sakharov a arătat că „Părintele Sofronie înțelege și trăiește omul îndumnezit în mod ipostatic – Persoana care cuprinde întreaga lume și întreaga dumnezeire. Principiul ipostatic permite omului să spună: Iubesc, deci sunt. Unitatea firii întregului Adam este cuprinsă în cogito-ul inimii: Iubesc deci sunt – entimema ipostatică absolută. Fiind cea mai înaltă formulă a omului îndumnezit, expresia «Iubesc deci sunt» e aparținătoare fiecărui om, potențial, însă nu poate fi deocamdată, roștită în sensul său deplin desăvârșit, incomparabil oricărei alte fapți decât de către Înșșiși Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și Pura Feocioara Maria”.

Conferința „Dimensiunile educației religioase”

Dimensiunile educației religioase a fost tema conferinței de luni, 07 martie 2016, susținută de Părintele Nicolae Sakharov, la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”, din Arad. Evenimentul a avut binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului și contribuția Pr. Lector. Univ. Dr. Vasile Pop care s-a ocupat de organizarea manifestării. „În iubire cineva poate să descopere calea Adevărului și a cunoașterii adevărate”.

În dialogul său cu studenții, Părintele Nicolae a reliefat dimensiunea educației ortodoxe: „Părinții răsăriteni au subliniat particularitatea cunoașterii hristocentrice, drept o cunoaștere în și prin iubire, adică o cunoaștere a iubirii între cel care cunoaște și cel care este cunoscut. În iubire și prin iubire cineva poate să descopere calea Adevărului și a cunoașterii adevărate. În această cunoaștere iubirea se prezintă realmente ca fiind legătura desăvârșirii. De asemenea, această caracterizare a iubirii, ca legătură desăvârșirii, se referă și la plină cunoaștere prin iubire, în care cunoașterea se transformă într-un eveniment sau fapt deschis și participabil. În acest mod, cunoașterea devine o realitate dinamică, deschisă și rațională, și nu un proces închis, numai spre sine sau unul exterior omului. Desigur, ea nu este nici strict umană și nici în exclusivitate divină, ci este realitate divino-umană”. „Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis”. „Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis” (In. 17,3). Această frază arată că esența cunoașterii este un fapt duhovnicesc, relațional divino-uman, ce se identifică cu viața și afirmă viața, pentru a se uni ambele cu iubirea lui Dumnezeu, în Iisus Hristos. Caracteristica fundamentală a cunoașterii neo-testamentare este coincidența dintre cunoștință și iubire”, a spus Părintele Nicolae Sakharov în cadrul conferinței „Dimensiunile educației religioase”, la Arad.

Personalitatea Părintelui Sofronie Sakharov marcată în manifestările „Filocalia”

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a avut loc luni, 07.03.2016,

conferința publică a Părintelui Nicolae Sakharov de la Essex, în care a fost evocată personalitatea Părintelui Sofronie Sakharov. Teatrul Clasic „Ioan Slavici” s-a dovedit a fi neîncăpător pentru cei aproape 750 de participanți veniți din țară și străinătate, care au avut fericitul prilej de a asculta o expunere foarte elaborată, precisă, profundă și înălțătoare, care a atins multe teme actuale ale vieții de astăzi, în special cele legate de căsătorie, educație și viața duhovnicească.

O expunere cu totul deosebită a fost și cea consacrată teologiei și spiritualității Părintelui Sofronie, luminii vieții sale duhovnicești lăsată ca moștenire nouă tuturor. Părintele Sofronie a fost un teolog al Luminii „prin a cărui lucrare înăluntru celui ce se pocăiește, se vedește o minunăție floare: Persoana-Ipostatul. Iar noi recunoaștem că acestui principiu din noi îi este propriu a purta în vecinicie o negrăită, o mărăeță și sfântă viață. Lumina lui Hristos este „energia” Dumnezeirii, viața cea nefăcută, fără-de-început a lui Dumnezeu Treimea. Aceasta, energia-lucrarea, este proprie și Tatălui și Duhului Sfânt. În Ea cunoaștem și pe Tatăl, și pe Duhul Sfânt, și pe Fiul Cel Unul-născut. Când această lumină, prin bunăvoința lui Dumnezeu, ne umbrează, atunci principiul ipostatic din noi, din potențialitatea care era la nașterea noastră, se actualizează și devine în stare „a vedea” pe Dumnezeu (cf. Mt. 5:8), a primi puterea Sa ființială, bogăția vieții lui Dumnezeu Înșșiși. Pe pământ, omul nu poate încăpea absolută desăvârșire a Dumnezeirii, dar prin lucrarea Duhului Sfânt el se cunoaște a fi legat de Cel Care este cu adevărat Făcătorul a toată viața și Singurul Centru a tot ce ființează.”

Conferință pe tema educației tinerilor în context multicultural

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, în Sala Ferdinand a Primăriei Aradului a avut loc miercuri, 09 martie 2016, conferința Părintelui Nicolae Saharov de la Mănăstirea Sfântul Ioan Botezătorul din Essex – Anglia.

Cadrul teoretic al manifestării a fost legat cu precădere de educația tinerilor în context multicultural. Evenimentul a fost îmbogățit de trei momente artistice, realizate de Victor Acioacărlănoaieci, care a interpretat piese muzicale din repertoriul religios internațional.

Părintele Nicolae Saharov a îndemnat tinerii prezenți să experimenteze comuniunea și iubirea creștină, promovând o „cultură a relației”. „Dragi tineri, pentru a rămâne tari în mărturisirea credinței creștine acolo unde sunteți, aveți nevoie de Biserică. Nimeni nu poate fi creștin sau mărturisitor al Evangheliei de unul singur. Așadar, noi oferim identitatea sau mărturia noastră mureu ca membri ai comunității creștine și vocația noastră este făcută rodnică de comuniunea pe care o trăim în Biserică: din unitatea și din iubirea pe care o avem unii față de alții ne vor recunoaște ceilalți ca ucenici ai lui Hristos”.

Înaintea conferinței, Părintele Nicolae Saharov a fost primit de primarul municipiului Arad, Gheorghe Falcă, care a evidențiat tradiția bunelor relații de colaborare dintre Primăria Aradului și Arhiepiscopia Aradului.

Sfântul Nectarie Filocalic, conferință la Arad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, în Sala Ferdinand a Primăriei Aradului a avut loc joi, 10 martie 2016, conferința Părintelui Agapie Corbu,

starețul Schitului Buna Vestire din Almaș (județul Arad).

Tema evenimentului a fost în relație directă cu dinamica generală a manifestărilor Filocalia, Sfântul Nectarie, Filocalic, un subiect așteptat cu mult interes de către iubitorii de Filocalie, atât prin personalitatea universală a Sfântului Nectarie, dar și prin particularitatea abordării, Sfântul Nectarie fiind cunoscut în general prin dimensiunea taumaturgică a vieții sale.

Părintele Agapie a abordat subiecte inedite: dimensiunea filocalică a Bisericii, principiile caracteristice ale Filocaliei la Sf. Nectarie, opera sa teologică, aspectele eclesial-liturgice ale gândirii filocalice a Sf. Nectarie. Părintele Agapie a evidențiat și câteva principii de pedagogie pastorală definditorii pentru Sfântul Nectarie: iubirea, principiu universal al pedagogiei eclesiale și atitudinea lucidă (de discernământ) și nu critică față de alte valențe religioase și culturale ale vremii sale. Aceste teme deosebite au fost întregite și de creația inimgrafică a Sfântului Nectarie, care a scris aproape 5 mii de stihuri.

Chirurgul cardiovascular dr. Dan Cioată a conferință în cadrul manifestărilor Filocalia

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Seviuc, Arhiepiscopul Aradului, a avut loc o nouă manifestare filocalică ce a avut în atenție relația dintre credință și știință, cultură și spiritualitate, etica medicală și bioetica creștină. Evenimentul a fost organizat de Arhiepiscopia Aradului și Centrul Cultural Județean Arad, prin sprijinul Consiliului Județean Arad și implicarea Primăriei Aradului. „Înima trupească și inima duhovnicească” a fost tema conferinței de la Sala „Ferdinand” a Primăriei Aradului, de miercuri seara, 23 martie 2016.

La eveniment a conferință profesor universitar doctor Dan Cioată, chirurg cardiovascular la Institutul de Boli Cardiovasculare din Timișoara. În cadrul conferinței, la care au participat zeci de medici și cadre medicale arădene, dr. Dan Cioată a subliniat: „Am fost chemat pentru a ține între cele două palme și viața și moartea în fiecare zi și a înțelege că inima aceasta de carne a omului se află înima duhovnicească, inima sufletească a fiecăruia dintre noi, pe care Dumnezeu a pus-o acolo ca și icoadă a dumnezeirii”. În continuare, domnul doctor Cioată a afirmat foarte pedagogic că „în preajma unui copil trebuie să fii copil, prieten, frate cu el, iar în fața părintelui trebuie să fii „apropie”, pentru că părintele înțelege mai bine ca oricine starea prin care trece copilul său în suferință și ar da totul ca acea ființă plâpândă, copilul său, să poată trăi, pentru el, pentru familie și pentru miștinea încredințată de Dumnezeu aceluși copil... Pentru mine, un copil, oricare ar fi el, bolnav pe patul de spital, este o minune a Lumii”.

CERCURI MISIONARE

În luna Martie au avut loc Cercuri pastoral-misionare în următoarele parohii arădene: **Parohia Luncoșoara de Jos**, Protopopiatul Sebiș. **Parohia Sântana I** din Protopopiatul Arad. **Parohia Odvoș**, Protopopiatul Lipova. **Parohia Tipari**, Protopopiatul Arad. **Parohia Șeș I**, Protopopiatul Arad. **Parohia Șoimoș**, Protopopiatul Lipova. **Parohia Galsă**, Protopopiatul Lipova. **Parohia Munar**, Protopopiatul Arad. **Parohia Buteni**, Protopopiatul Sebiș.

(mai multe detalii se află pe pagina WEB a Arhiepiscopiei Aradului: www.episcopiaradului.ro).

Itinerar chiriarhal al Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Sevciciu, martie 2016

Vineri, 4 martie - Participă la Centrul Cultural-Pastoral „Sf. Ierarh Nicolae” al Parohiei „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul” din Arad-Bujac la conferința Părintelui Nicolae Sakharov de la Mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul din Essex (Anglia), cu titlul „Iubesc, deci exist”, înscrisă în manifestările internaționale „Filocalia”.

Sâmbătă, 5 martie - Participă la Etapa județeană a Olimpiadei de Religie ortodoxă pentru clasele VII - XII, desfășurată la Seminarul Teologic Ortodox Arad, Chiriarhul a felicitat și încurajat pe elevii concurenți calificați la această „etapă eparhială” și pe profesorii coordonatori, evidențind faptul că această activitate arăstă să se înscrie în șirul activităților desfășurate în parteneriatul Bisericii - Școală, relație devenită tradițională în eparhia Aradului.

Duminică, 6 martie - Slujește și rostește Cuvânt de învățătură, având ca titlu „Semnul Fiului Omului și Judecata de apoi”, la Sfânta Liturghie, în paraclisul cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” aparținând Centrului eparhial, împreună cu pr. Adrian David, care deservește așezământul și cu arhid. Tiberiu Ardelean, în prezența unui mare număr de credincioși și a cititorilor acestei biserici, a săvârșit slujba de sfințire a clopotelor ce vor fi montate pe turla bisericii.

Duminică, 13 martie - Slujește și predică la Sfânta Liturghie în biserica din incinta Spitalului Municipal din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, cu participarea și a cititorilor bisericii din cadrul spitalu-

lui și personal medical. Chiriarhul rostește cuvântul de învățătură cu titlul „Întăietatea celor spirituale”, în cadrul Liturghiei Arhieresti a fost hirotonit întru diacon teologul Sebastian-Mihai Rocsa, pe seama Parohiei Pescari, Protopopiatul Sebiș.

Luni, 14 martie - participă în calitate de membru fondator, la ședința Fundației Universitare „Vasile Goldiș” al universității arădene. Chiriarhul participă la slujba Pavcermei Mari, în cadrul căreia s-a citit Canonul cel Mare sau a Sfântului Andrei Criteanul, la Mănăstirea de maici Sfântul Simeon Stălpnicul din cartierul Arad-Gai, cu rostirea unui cuvânt de învățătură.

Marti, 15 martie - Chiriarhul a luat parte la slujba Pavcermei Mari, în cadrul căreia s-a citit Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul, la Mănăstirea de maici Sfântul Simeon Stălpnicul din cartierul Arad-Gai, rostind un bogat cuvânt de învățătură, prin care a pus înaintea ochilor sufletului celor prezenți însemnătatea slujbei săvârșite și foloasele duhovnicești ce decurg din aceasta.

Miercuri, 16 martie - Chiriarhul slujește la slujba Pavcermei Mari, în cadrul căreia s-a citit Canonul cel Mare sau a Sfântului Andrei Criteanul la Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, rostind la sfârșit un cuvânt de învățătură despre respective slujbe.

Joi, 17 martie - În ultima seară a canonului, Chiriarhul participă la activitatea cu titlul „săptămâna duhovnicească” în mijlocul teologilor

și seminaristilor, slujind la Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, la momentul rânduit rostand cuvânt de învățătură.

Sâmbătă, 19 martie - Chiriarhul a slujit și a rostit cuvânt de învățătură la Catedrala arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, slujba a fost înfrumusețată de hirotonia în treapta diaconiei a teologului Cosmin Roman pe seama parohiei Țarmure din Protopopiatul Sebiș și în treapta preoției pe diaconul Sebastian-Mihai Rocsa pe seama parohiei Pescari, Protopopiatul Sebiș.

Duminică, 20 martie - Slujește Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, în cadrul căreia, Pr. Gheorghe Gogan a dat citire Pastoralii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei, în cuvântul de învățătură cu titlul „Prezența lui Dumnezeu în viața creștină”, Chiriarhul a vorbit în legătură cu textele scripturistice ale zilei și cu Pastorală Sfântului Sinod. La momentul rânduit a hirotonit în treapta de diacon pe teologul Adrian Hanțiu, pe seama Parohiei Vânători, Protopopiatul Arad și întru preot pe diaconul Cosmin Roman, pentru Parohia Țarmure, Protopopiatul Sebiș.

Miercuri, 23 martie - În seara zilei participă la slujba de priveghi a regretatului George Vlăd, fost prim-procurator al Parchetului de pe lângă Tribunalul Arad, rostind cu acest prilej un emoționant necrolog.

Vineri, 25 martie - slujește de sărbătoarea Bunei Vestiri, Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur unită cu Vecernia, la Schitul de maici Cuvioasa Parascheva din satul

Bodrogu Vechi, care și-a serbat hramul paraclisului de iarnă, rostand cuvântul de învățătură cu titlul „Rânduiala sărbătorii”. La momentul rânduit a hirotonit întru preot pe diaconul Adrian Hanțiu, pe seama Parohiei Vânători, Protopopiatul Arad, iar pe monahul Veniamin Stan, viețuitor la Mănăstirea Hodoș-Bodrog, l-a hirotonit ierodiacon.

Sâmbătă, 26 martie - Slujește și predică la Sfânta Liturghie a Sfântului Ioan Gură de Aur, în biserica cu hramul „Pogorărea Sfântului Duh”, a Mănăstirii Hodoș-Bodrog alături de preoți și credincioși din vecinătate, apropiați de sfânta mănăstire. Cu acest prilej Chiriarhul a oficiat hirotonia întru Ieromonah a ierodiaconului Veniamin Ioan Stan, viețuitor la această mănăstire și întru diacon a

teologului Florin Bej, pe seama Parohiei Crocna, Protopopiatul Sebiș. În cadrul slujbei au fost înălțate rugăcuni pentru sănătatea celor afectați în urma atentatului ce a avut loc la Bruxelles, la ecenia pentru cei adormiți, a fost pomenit și părintele Alexandru Moțoc - Inspector general bisericesc la Cancelaria Sfântului Sinod. Asistată la Slujba Parastasului de obște săvârșit cu prilejul Pomenirii morților. Chiriarhul a asistat la Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” la manifestarea „Marșul pentru viață” adresând participanților un cuvânt de întărire duhovnicească.

Duminică, 27 martie - Slujește și rostește cuvânt de învățătură cu titlul, după Cazania Duminicii a 2-a din Post, „Dumnezeu ajută neputințelor noastre” la Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Pogorărea Duhului Sfânt” a Parohiei Arad - Șega I, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. În cadrul Sfintei Liturghii, Chiriarhul a hirotonit pe diaconul Florin Bej întru preot pe seama Parohiei Crocna - Protopopiatul Sebiș, iar pe tânărul teolog Ovidiu Oprea întru diacon pe seama Parohiei Rogoz-Protopopiatul Ieneu.

Luni, 28 martie - participă la manifestările organizate cu prilejul aniversării a 98 de ani de la Unirea Basarabiei cu România, la invitația organizatorilor, cu oficierea slujbei de sfințire, la spitalul TBC Arad, a plăcii ce îl comemorează pe Vasile Stroescu, cel care a fost finanțatorul întregii construcții care, inițial, a fost „Școala Superioară de Fete” din Arad (1912), cu rostirea unui cuvânt solemn.

Preot Silviu-Nicolae Faur
Secretar eparhial

Precizări ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române privind anul electoral 2016

În perspectiva alegerilor locale și legislative din anul 2016, din dorința de a face cât mai clară atitudinea Bisericii Ortodoxe Române față de viața politică și campaniile electorale, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române face următoarele precizări:

1. În calitate de cetățean și de părinte duhovnicesc al tuturor enoriașilor săi, indiferent de orientarea lor politică, preotul are libertatea, binecuvântarea și îndatorirea de a participa la viața cetății, sprijinind activitățile menite să promoveze binele comun. În vederea respectării opțiunilor politice ale credincioșilor săi, preotul are obligația de a păstra neutralitatea în timpul campaniilor electorale, atât în declarațiile publice, cât și în activitatea practică față de problemele cu caracter politic. Opțiunea politică a preotului va fi exprimată doar prin votul personal secret.

2. În conformitate cu Sfintele Canoane, arhierul, preotul, diaconul, monahul și monahia din

Biserica Ortodoxă Română le este interzis să facă politică partinică, să fie membri ai unui partid politic, să candideze la alegerile parlamentare sau locale, să participe la campanii electorale și să ocupe funcții de demnitar/inalt funcționar public la nivel central sau local.

3. Clericul sau monahul care se implică în politică în calitate de membru sau de candidat al unui partid încalcă legământul deus la hirotonie, hotărârile Sfântului Sinod și regulamentele bisericești, caz în care va trebui să aleagă între cariera politică și misiunea clericală/viața monahală.

Abaterile de acest fel vor fi judecate în Consistoriile eparhiale.

4. Totuși, Sfântul Sinod, aplicând principiul economiei (dispensă), în vederea împlinirii misiunii sociale la care sunt chemați clericii în viața comunităților pe care le păstoresc, a aprobat ca, în situații excepționale, preoții și diaconii să candideze, însă doar ca independenți și doar pentru calitatea deconsilier local și consilier județean în România cu aprobarea scrisă a ierarhilor lor.

5. În acest caz, preoții și diaconii care au obținut, în mod excepțional, aprobarea bisericească de a candida pentru a deveni membri în consiliul local sau consiliul județean vor fi suspendați de la slujirea liturgică pe întreaga perioadă a campaniei electorale (pentru evitarea oricăror suspiciuni referitoare la folosirea de mijloace pastorale în campania electorală), vor adopta în timpul campaniei electorale un comportament adecvat demnității preoțești, vor respecta legis-

lația în vigoare privind campaniile electorale și alegerea autorităților administrației publice locale și nu vor folosi în scopuri electorale lăcașurile de cult.

6. Sfântul Sinod reînnoiește apelul său către liderii partidelor politice din România de a nu permite recrutarea de membri din rândurile clerului și nici folosirea în scopuri politice a persoanelor, spațiilor, slujbelor și însemnelor bisericești.

7. Sfântul Sinod reamintește faptul că Biserica Ortodoxă Română nu susține vreun partid politic sau vreo ideologie politică, însă îndeamnă pe toți cetățenii să-i aleagă pe cei candidați care arată credință în Dumnezeu și responsabilitate față de comunitate, apără și susțin demnitatea vieții umane, a familiei tradiționale și promovează educația școlară integrală care îmbină cunoașterea intelectuală cu formarea morală și spirituală.

Secretariatul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Comitetul de redacție:

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Dr. TIMOTEI SEVICIU - președinte;

Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural, redactor responsabil; Arhim. Dr. Teofan Mada, vicar administrativ; Pr. Silviu - Nicolae Faur, secretar eparhial - membri

Editura: Arhiepiscopia Aradului, Arad, 310084, Str. Episcopiei nr. 60-62, Tel.: 0257-281856

ISSN 1220 - 8531, ISSN-L 1220 - 8531 Tehnoredactare: Daniel Albu

Articolele pentru Revista Biserica și Școala se trimit pe următoarea adresă de e-mail: bisericasiscoala1877@gmail.com

PREȚ 3 LEI